

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของ อำเภอพะโต๊ะ
จังหวัดชุมพร

The Requirement of Tourist towards Home Stay Arrangement at Pato District,
Chumporn Province

T099485

โดย
สุกัญญาวดี ชุมจันทร์

รฟพ.
ล 739 ต
2050

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **99485**
วันเดือนปี **15 JUN 2000**

b..... **11925383**
i.....

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

พ.ศ. 2550

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของ อำเภอพะโต๊ะ
จังหวัดชุมพร

The Requirement of Tourist towards Home Stay Arrangement at Pato District,
Chumporn Province

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2550

นางสาวสุกัญญาวดี ชุมจันทร์
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .ดร. สมศักดิ์ คุณาสวรรณ์เวช
กศด. (เทคโนโลยีการศึกษา)
ประธานกรรมการสอบปัญหาพิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขุมารรณ์ ชันศรี
ค.ม. (สไตท์คนศึกษา)
หัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร

อาจารย์ถนอมนวล สีหะกุลัง
M.A (Muss Communication)
กรรมการสอบปัญหาพิเศษ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

โดย : นางสาวสุกัญญาวดี ชุมจันทร์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

สาขาวิชา : นิเทศศาสตร์เกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .ดร. สมศักดิ์ คุหาสวรรค์เวช)

4 / พ.ค. / 50

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 114 คน มีผลการศึกษาดังนี้

ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สัญชาติไทย อายุ 21-25 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีนักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษา มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท เดินทางมาจากต่างจังหวัด ไม่เคยใช้บริการโฮมสเตย์มาก่อน ส่วนมากเลือกพักโฮมสเตย์ที่บ้านคลองเรือ เหตุผลของการเลือกพักโฮมสเตย์ในอำเภอพะโต๊ะเพราะมีรายการตรงกับความ ต้องการ จำนวนผู้มาเที่ยวต่อกลุ่มประมาณ 1- 5 คน มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาอำเภอพะโต๊ะเพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น ระยะเวลาของการเยี่ยมชมมากกว่า 1 วัน 1 คืน และนักท่องเที่ยวทราบข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ในส่วนขอความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการในการจัดการโฮมสเตย์โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านเกณฑ์การคัดเลือกที่พักและด้านที่พักตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวมีความต้องการน้อยที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและสิ่งที่ดึงดูดความสนใจมากที่สุดของนักท่องเที่ยว คือ สามารถศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ครบถ้วนหลายรูปแบบในที่แห่งเดียว

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างลึกซึ้งจากอาจารย์ทั้งสองท่าน คือ ผศ.ดร.สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ และอาจารย์ ถนอมนวล สีหะกุลัง กรรมการปัญหาพิเศษที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ซึ่งแนะแนวทาง ตลอดจนตรวจทาน แก้ไขข้อบกพร่องในการทำปัญหาพิเศษนี้ จนสำเร็จสมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจ ตลอดมา ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ช่วยให้ข้อคิดเห็น ตลอด ทั้งตามได้ถึงความคืบหน้าของปัญหาพิเศษซึ่งเปรียบเสมือนแรงผลักดันให้เครื่องจักรทำงาน

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ ภาควิชาเทคนิคเกษตรทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ช่วยเหลือ ซึ่งแนะนำสนับสนุนผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณ คุณ ภาษา กาจนวัตร อภัสร์ของอำเภอพะโต๊ะที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยใน การเก็บข้อมูลตอบแบบสอบถาม และเพื่อน ๆ ทุก ๆ คน

ที่สำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด ความสำเร็จจะไม่บังเกิดหากผู้วิจัยปราศจากผู้มีพระคุณสูงสุดใน ชีวิต คือ บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตและให้ทุกสิ่งทุกอย่าง รวมถึงผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ทุก ท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือทุกอย่างเสมอมา

สุกัญญาวดี ชุมจันทร์

4 พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
คำนิยามศัพท์	2
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
การท่องเที่ยว	4
โฮมสเตย์	16
ข้อมูลอำเภอพะโต๊ะ	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
วิธีดำเนินการวิจัย	30
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	
ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	32
ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร	37

สารบัญ(ต่อ)

ข้อเสนอแนะของนักท่งเที่ยว	46
วิจารณ์ผล	48
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	49
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม	54
ภาพบรรยากาศบ้านคลองเรือ	61
ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวน	33
2	แสดงความต้องการโดยรวมของนักท่องเที่ยวกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพรในแต่ละด้าน	37
3	แสดงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ อำเภอพะโต๊ะ ในแต่ละด้านและรายชื่อ	40
4	แสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวดต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ	45
5	แสดงสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวดต่อการจัดโฮมสเตย์ของ อำเภอพะโต๊ะ	46

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

4

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

ความสำคัญและที่มาของการศึกษา

ในยุคปัจจุบันนับว่าการท่องเที่ยวได้พัฒนาและเกิดการขยายตัวค่อนข้างสูง ได้สร้างรายได้เข้ามาในประเทศสูง รวมทั้งสร้างผลกระทบทางด้านลบ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา การท่องเที่ยวในรูปแบบ “โฮมสเตย์” ในเมืองไทยนับว่าเป็นหนึ่งรูปแบบของการท่องเที่ยว ที่มีคนนิยมไม่น้อย เนื่องจากว่าการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ สามารถตอบโจทย์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งได้เป็นอย่างดี (ส่วนมากจะเป็นพวกแบกเป้เที่ยว หรือแบ็คแพ็คเกอร์ชาวตะวันตก) ที่เน้นการกินง่ายอยู่ง่าย ราคาประหยัด มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และเรียนรู้วิถีชีวิตของกันและกัน โดยโฮมสเตย์ในความรู้ของนักท่องเที่ยว “เป็นการไปพักกับเจ้าของพื้นที่ แล้วสัมผัสกับวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด” แต่เมื่อโฮมสเตย์มีเรื่องของธุรกิจท่องเที่ยวเข้ามาเกี่ยวข้อง แนนอนว่าการบริหารจัดการชุมชนที่จัดกิจกรรมโฮมสเตย์ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อย เพราะที่ผ่าน ๆ มา มีหลายชุมชนพยายามจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ แต่ว่าก็ต้องพังพาบไม่เป็นท่า เนื่องจากว่าขาดความรู้ความเข้าใจและไม่สามารถจัดการระหว่างธุรกิจกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบดั้งเดิม ให้ลงตัวได้จึงเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมาอย่างมากมาย ได้แก่ รายได้ที่ได้รับอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาทางด้านการตลาด ปัญหาระหว่างเจ้าของบ้านและแขกที่มาพัก สังคมและวัฒนธรรม ด้านภาษา

เนื่องจากแนวคิดเรื่องโฮมสเตย์เป็นสิ่งที่อาจดำเนินการได้ในประเทศ และมีแนวโน้มที่จะสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในอนาคต เพื่อให้การจัดการเรื่องโฮมสเตย์ได้ผลสูงสุด จึงต้องการที่จะศึกษาว่านักท่องเที่ยวซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวมีความต้องการอย่างไร เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการบริหารจัดการให้การจัดโฮมสเตย์ได้ผลมากที่สุด

อำเภอพะโต๊ะเป็นชุมชนขนาดเล็กในจังหวัดชุมพรแวดล้อมไปด้วยป่าเขาที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีพรรณไม้ขึ้นอย่างหนาแน่น มีผลไม้ที่น่าสนใจ มีน้ำตกที่สวยงามวิถีชีวิตของชุมชนมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายและมีวัฒนธรรมที่งดงาม ด้วยเหตุผลดังกล่าวอำเภอพะโต๊ะจึงมีทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง ทำให้มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ดังนั้นอำเภอพะโต๊ะจึงเป็นอีก

อำเภอหนึ่งที่มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชุมชนอย่างแท้จริง และมีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้วัฒนธรรมในต่างพื้นที่ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ในอำเภอพะโต๊ะจังหวัดชุมพร เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้
1. เพื่อเป็นข้อมูลให้กับชุมชน หรือบุคคลที่ต้องการจัดโฮมสเตย์ในจังหวัดชุมพรและจังหวัดอื่น ๆ
  2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับชุมชน หรือบุคคลที่จัดโฮมสเตย์อยู่แล้วได้ปรับปรุงโฮมสเตย์ที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการจัดการโฮมสเตย์และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวในด้านที่พักอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สภาพแวดล้อม ความปลอดภัย ในอำเภอพะโต๊ะจังหวัดชุมพร โดยทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวและพักค้างคืน ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 ถึง เดือน มีนาคม 2550 เป็นเวลา 3 เดือน

คำนิยามศัพท์

โฮมสเตย์ หมายถึง การจัดการที่พักของชาวบ้านในชุมชนให้แก่ผู้มาเยือนด้วยความยินยอมและเต็มใจของเจ้าของบ้าน ซึ่งบ้านพักที่ให้บริการต้องมีห้องพักหรือพื้นที่ที่สามารถ

รองรับและพื้นที่ที่สามารถให้บริการแก่ผู้มาเยือนตามขีดความสามารถ นักท่องเที่ยวอาจมีการศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับเจ้าของบ้านหรือชุมชน และต้องจ่ายค่าที่พักหรืออาหารแก่เจ้าของบ้าน

การจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ หมายถึง การบริหารจัดการและการบริการในเรื่องของที่พัก อาหาร ความปลอดภัย การจัดการ กิจกรรมการท่องเที่ยวสภาพแวดล้อมมูลค่าเพิ่ม และการส่งเสริมการตลาด

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

(Literature Review)

การศึกษาค้นคว้าความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยดังนี้

1. การท่องเที่ยว
2. โฮมสเตย์
3. ข้อมูลอำเภอพะโต๊ะ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การท่องเที่ยว

คำจำกัดความของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2544)ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งกระทำเพื่อการผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรรมงานประจำ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา(2548) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า "การท่องเที่ยว" ไว้ว่า "การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุม แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน หรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร"

องค์การการท่องเที่ยวโลก(2550) (World Tourism Organization หรือ WTO) ให้ความหมายของ " การท่องเที่ยว " ว่าหมายถึง การเดินทางใดๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังนี้

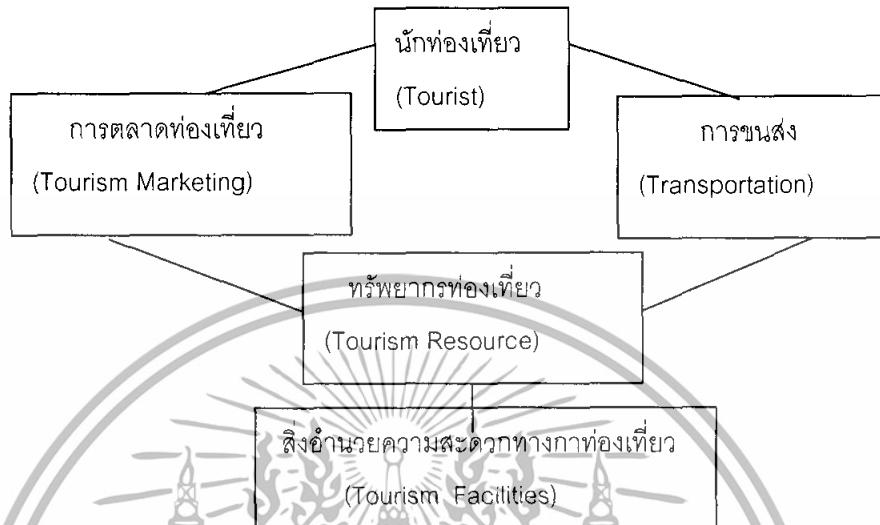
ประการที่ 1 การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร

ประการที่ 2 การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ ไม่ใช่เพื่อทำสงคราม

ประการที่ 3 เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิงรื่นรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาค้นคว้า และเพื่อติดต่อดูธุรกิจ

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ที่มีความสัมพันธ์กันเป็น วงจร(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,2543)(ดังภาพที่1)

ภาพที่1 แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543)

ประเภทของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2543) ได้แบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น 6 ประเภทดังนี้

- 1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (Internationnal Visitor) หมายถึง บุคคลที่มีได้พำนักถาวรในราชอาณาจักรไทย
- 2 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (Internationnal Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ครั้งอย่างน้อยหนึ่งคืน แต่ไม่เกิน 60 วัน
- 3 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (Internationnal Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยแต่ครั้งโดยมิได้ค้างคืน
- 4 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitor) หมายถึงบุคคลทุกสัญชาติที่มีที่พำนักอาศัยถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทย และเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีใช้เป็นถิ่นที่อยู่ประจำของเขา
- 5 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน (Domestic Tourist) หมายถึงนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบันแต่ครั้ง อย่างน้อย 1 คืน
- 6 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่ค้างคืน (Domestic Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีได้พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยว

ดุษ ชุมสายและณิพนัน พรหมโยธี (2527) กล่าวว่า สำหรับจุดมุ่งหมายของการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวต้องมิใช่เพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ แต่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างต่อไปนี้

- 1 เพื่อพักผ่อนในวันหยุด
- 2 เพื่อวัฒนธรรมหรือศาสนา
- 3 เพื่อการศึกษา
- 4 เพื่อการกีฬาและบันเทิง
- 5 เพื่อชมประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
- 5 เพื่องานอดิเรก
- 6 เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร
- 7 เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ
- 8 เพื่อเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

เนาวรัตน์ พลาไยน้อย (2538) ได้แบ่งพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

- 1 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ตาม (Psychocentrics) เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมกรท่องเที่ยว ดังนี้
  - 1.1 ต้องการท่องเที่ยวในแหล่งที่เป็นจุดหมายปลายทางที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไปที่มีการจัดกิจกรรมกรท่องเที่ยวที่ไม่เสี่ยงอันตราย
  - 1.2 ต้องการแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดหมายปลายทางที่มีแสงอาทิตย์ส่องสว่าง มีกีฬากลางแจ้งที่สนุกสนาน รวมทั้งสามารถทำกิจกรรมที่ทำให้ผ่อนคลายความเครียด
  - 1.3 มีกิจกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่ต้องอาศัยแรงกายมากสามารถเข้าใจถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวกง่ายดาย เช่น สามารถขับรถเข้าไปจอดในลานจอดรถของแหล่งท่องเที่ยวได้ และเดินไม่มากไม่ต้องเดินไกลหรือลำบากในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
  - 1.4 ต้องการที่พักที่มีนักท่องเที่ยวพักอยู่เป็นจำนวนมาก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักรสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน
  - 1.5 ต้องการบรรยากาศในการเดินทางท่องเที่ยวที่เป็นที่คุ้นเคย ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของตนในถิ่นที่พำนักอยู่

1.6 การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวต้องจัดให้มีการบริการต่าง ๆ อย่างครบวงจร ทั้งด้านที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม การเดินทาง การท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ และความปลอดภัย โดยต้องมีการกำหนดเวลาในโปรแกรมการท่องเที่ยวและจัดการให้เป็นไปตามกำหนดการ

2 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้นำ (Allocentrics) เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวดังนี้

2.1 ต้องการเข้าไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวมากนักหรือยังไม่มีเลย ต้องการรู้สึกว่าเป็นผู้ค้นพบ ได้รับประสบการณ์ใหม่ ตนเองได้เข้าไปท่องเที่ยวในสถานที่ที่ยังไม่เคยมีผู้เข้าไปท่องเที่ยวหรือมีน้อย

2.2 ต้องการแหล่งท่องเที่ยวในจินตนาการและแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวของบุคคลอื่น

2.3 ต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีการออกกำลังมาก ๆ มีกิจกรรมที่ต้องออกแรง ตื่นเต้น สร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้ตนเองตลอดเวลา

2.4 การเดินทางในการท่องเที่ยวจะต้องใช้เวลาน้อย เพราะต้องการใช้เวลาในการแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ และทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าจะใช้เวลาอยู่ในยานพาหนะในการเดินทาง

2.5 สถานที่พักที่จัดให้เพียงแต่สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีอาหารและเครื่องดื่มที่แปลกใหม่ (ไม่เป็นอันตราย) และมีนักท่องเที่ยวพักอยู่จำนวนน้อยหรือไม่มีเลย

2.6 ต้องการพบปะพูดคุยเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากบุคคลในท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ความเชื่อที่แตกต่างกับของตนและไม่เคยรู้มาก่อน

2.7 การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวจะต้องทำให้รู้สึกที่ไม่ถูกเร่งรัดมากเกินไป มีความยืดหยุ่น มีเวลาส่วนที่จะให้ค้นหาสิ่งที่น่าสนใจ

ผลกระทบของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2543)ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น จะมีผลกระทบต่อสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคมชุมชน

1.1 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคมชุมชนท้องถิ่นทางด้านบวก

1.1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงแผนการประกอบอาชีพของชุมชนท้องถิ่น

1.1.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่น

- 1.1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสะดวกสบายแก่ชุมชน
ท้องถิ่น
- 1.1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของ
ชุมชนท้องถิ่น
- 1.1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของ
ชุมชนท้องถิ่น
- 1.1.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง
นักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น
- 1.1.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชนใน
ท้องถิ่น
- 1.1.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชน
ท้องถิ่น
- 1.1.9 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างการศึกษาแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 1.1.10 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัยแก่ชุมชน
ท้องถิ่น
- 1.2 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคมชุมชนท้องถิ่นทางด้านลบ
- 1.2.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของ
สังคมชุมชนท้องถิ่น
- 1.2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันของครอบครัวของชุมชนท้องถิ่น
- 1.2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- 1.2.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น
- 1.2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยอันดีของชุมชน
ท้องถิ่น
- 1.2.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาเพศพาณิชย์ในชุมชนท้องถิ่น
- 1.2.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการหลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยวชุมชน
ท้องถิ่น
- 1.2.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นในชุมชนท้องถิ่น
- 1.2.9 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวชุมชนท้องถิ่น

2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจต่อเศรษฐกิจชุมชน

2.1 ผลกระทบทางด้านบวก

- 2.1.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของชุมชนท้องถิ่น
- 2.1.2 การขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยว
- 2.1.3 การสร้างสรรค์อาชีพและการสร้างงานแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.1.4 การกระจายรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.1.5 การนำรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.1.6 การเพิ่มรายได้ต่อหัวของชุมชนท้องถิ่น
- 2.1.7 การกระตุ้นการผลิตของชุมชนท้องถิ่น
- 2.1.8 การช่วยเหลือปัญหาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

2.2 ผลกระทบทางด้านลบ

- 2.2.1 เกิดปัญหารายได้เป็นฤดูกาลแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.2 เกิดปัญหาการว่างงานนอกฤดูกาลแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.3 เกิดปัญหาคุณภาพของแรงงานแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.4 เกิดปัญหาราคาและค่าครองชีพแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.5 เกิดปัญหาการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.6 เกิดปัญหาการแก่งแย่งผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.7 เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์อันควรได้ของชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.8 เกิดปัญหาราคาที่ดินแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2.9 เกิดปัญหาค่าใช้จ่ายการจัดระเบียบชุมชนท้องถิ่น

3 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

3.1 ผลกระทบทางด้านบวก

- 3.1.1 เกิดการใช้วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว
- 3.1.2 เกิดสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- 3.1.3 เกิดการช่วยฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- 3.1.4 เกิดการสร้างความรัก ความห่วงแหนและความภาคภูมิใจของวัฒนธรรมประเพณีแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 3.1.5 เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันดีระหว่างชุมชนท้องถิ่น
- 3.1.6 เกิดการร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

- 3.1.7 เกิดการส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายงานศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น
- 3.2 ผลกระทบทางด้านลบ
  - 3.2.1 เกิดการขัดแย้งทางวัฒนธรรม ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น
  - 3.2.2 เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
  - 3.2.3 เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วแก่ชุมชนท้องถิ่น
  - 3.2.4 เกิดการลดคุณค่าของวัฒนธรรมในชุมชนท้องถิ่น
  - 3.2.5 เกิดการลดคุณค่างานศิลปะหัตถกรรมของชุมชนท้องถิ่น
  - 3.2.6 เกิดการทำลายศิลปวัตถุของชุมชนท้องถิ่น
- 4 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น
  - 4.1 ผลกระทบทางด้านบวก
    - 4.1.1 เกิดการสร้างจิตสำนึกถึงคุณค่า สิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น
    - 4.1.2 เกิดการช่วยฟื้นฟูและส่งเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น
    - 4.1.3 เกิดการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น
    - 4.1.4 เกิดการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น
    - 4.1.4 เกิดการค้นคว้าหาแนวทางรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น
  - 4.2 ผลกระทบทางด้านลบ
    - 4.2.1 เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.2 เกิดการขาดแคลนทรัพยากรน้ำของชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.3 เกิดปัญหาคุณภาพน้ำเสียในชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.4 เกิดการทำลายทรัพยากรชีวภาพของชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.5 เกิดปัญหาระบบนิเวศของพืชและสัตว์ สูญเสียไปจากชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.6 เกิดการทรุดตัวของทรัพยากรดินในชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.7 เกิดปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.8 เกิดปัญหามลภาวะทางเสียงในชุมชนท้องถิ่น
    - 4.2.9 เกิดปัญหาทำลายภูมิทัศน์ของชุมชนท้องถิ่น

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้แบ่งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวออกเป็น สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางเป็นไปด้วยความสะดวกสบาย ปลอดภัย โดยสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

1. สิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรง

1.1 การอำนวยความสะดวกในการเข้าและออกนอกประเทศ เป็นการอำนวยความสะดวกในการผ่านเข้าและออกนอกประเทศของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนถ่ายและกระเป๋าเดินทาง การตรวจตราหนังสือเดินทาง การตรวจค้นสิ่งของติดตัว การต่อวีซ่า เป็นต้น

1.2 การให้บริการท่องเที่ยว เป็นการให้ความสะดวกในระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ได้แก่ การให้บริการ 5 ประเภท คือ

1.2.1 การขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว

1.2.2 บริการที่พักแรม

1.3.3 บริการอาหารและบันเทิง

1.3.4 บริการนำเที่ยวละมุดเทศน์

1.3.5 บริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยอ้อม เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในประเทศแล้ว แม้จะไม่มีนักท่องเที่ยว รัฐบาลก็ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้แก่ประชาชนของตน ส่วนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวถือเป็นผลพลอยได้ ประกอบด้วย 3 อย่าง คือ

2.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อกรวยังชีพของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายในความเป็นอยู่ และส่งผลเป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวด้วย ได้แก่ การสื่อสาร การไฟฟ้า การประปา การคมนาคม การสุขภาพ การศึกษา และการสาธารณสุข เป็นต้น

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่รัฐบาลให้ความปลอดภัย ทั้งร่างกาย ทรัพย์สิน และการเดินทางแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและความเดือดร้อนต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เช่น การโจรกรรม ปล้นจี้ ชิงทรัพย์ การก่อความไม่สงบ และความปลอดภัยจากการบริการท่องเที่ยว เป็นต้น

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนเพิ่มความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยว เช่น การบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การบริการส่งเสริมความงาม และการบริการรักษาพยาบาล เป็นต้น

ประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้แบ่ง สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมี 3 ประเภท

ประเภทที่ 1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเข้าถึงและระบบการสัญจร ประกอบด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ ได้แก่

1. ถนน
2. ที่จอดรถ
3. ทางเดินเท้า
4. ทางรถจักรยานและที่จอดรถจักรยาน
5. ทางเดินป่า
6. ทางขี่ม้าขี่ช้าง
7. ท่าเรือหรือแพ

ประเภทที่ 2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอาคารและสิ่งปลูกสร้างประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ ได้แก่

1. ที่ขายบัตรเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว
2. สำนักงานที่ทำการของแหล่งท่องเที่ยว
3. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
4. ที่พักนักท่องเที่ยว
5. ห้องน้ำส้วสาธารณะ
6. ศาลาหรือซุ้มพักผ่อน
7. ร้านค้า ร้านอาหาร
8. บ้านพักพนักงาน

ประเภทที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งประกอบบริเวณ ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ ได้แก่

1. ซุ้มทางเข้า
2. ป้ายและสื่อความหมาย
3. ลานกิจกรรม
4. สวนหย่อม
5. กระถางและที่ปลูกต้นไม้
6. ม้านั่งโต๊ะ เก้าอี้
7. ระบบแสงสว่าง
8. ระบบน้ำใช้

9. ระบบกำจัดของเสียและน้ำเสีย
10. ระบบกำจัดขยะมูลฝอย
11. รั้ว กำแพง
12. อื่น ๆ เช่น สะพาน ขั้วบันได เป็นต้น

การบริหารและจัดการด้านสวัสดิการและความปลอดภัย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพย่อมสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวในการเข้าไปเข้าชม ผลที่เกิดขึ้นตามมา คือ มีนักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการมากขึ้น ทำให้ท้องถิ่นมีรายได้มากขึ้น จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ตรงกันข้ามแหล่งท่องเที่ยวใดก็ตามที่ไม่มีมาตรการใด ๆ เลยในการจัดการด้านสวัสดิการและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ผลในทางตรงกันข้ามกับที่กล่าวแล้วข้างต้นย่อมเกิดขึ้นกับท้องถิ่นเช่นกัน

ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว

นิคม จารุมณี (2536, 171-174) ได้แบ่ง ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวสามารถแบ่งๆ ได้เป็นหลายประเภทดังนี้

1. โรงแรม (Hotels)

โรงแรม หมายถึง หลายสิ่งหลายอย่างตั้งแต่บ้านพักที่มีเพียง 10 ห้อง ขึ้นไปจนถึงอาคารขนาดใหญ่ที่มีห้องพักนับพันห้องขึ้นไป รวมทั้งห้องประชุมสัมมนาขนาดใหญ่พร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ สนามกีฬาหรือสถานที่เพื่อการพักผ่อน เช่น สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส และห้องพักตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมกับภัตตาคารร้านอาหาร และบาร์ที่ให้บริการบันเทิงหลากหลาย

โรงแรมยังสามารถจำแนกออกได้เป็น โรงแรมตามประเพณีนิยม (Convention Hotels) โรงแรมสำหรับนักธุรกิจ (Transient or Commercail Hotels) โรงแรมตามสถานที่พักตากอากาศ (Resort Hotels) และโรงแรมสนามบิน (Airport Hotels) เป็นต้น

2. มอเตอร์โฮเต็ล (Motor Hotels)

มอเตอร์โฮเต็ลตามปกติ หมายถึง โรงแรมซึ่งจัดให้มีสถานที่จอดรถฟรีแก่ แขกธุรกิจ โรงแรมประเภทนี้ปกติจะมีห้องพักตั้งแต่ 3. ห้อง ถึง 300ห้อง แต่ถ้ามียานยนต์เกินกว่านี้ก็จะเป็นการลำบากต่อการหาที่จอดรถฟรีแก่แขกที่เข้ามาพัก นอกจากนี้โรงแรมยังมีภัตตาคาร และเหล่าไว้บริการด้วย ปัจจุบันโรงแรมยังจัดให้มีสระว่ายน้ำไว้บริการแขกเพิ่มเติมเป็นส่วนหนึ่งของการบริการของโรงแรม มอเตอร์โฮเต็ลมักจะตั้งอยู่ตามเส้นทางหลวงสายสำคัญ ๆ ที่เชื่อมระหว่างเมือง

ใหญ่ ๆ หรือภาคต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาที่มีโรงแรมประเภทนี้อยู่มากมาย และได้รับความนิยมจากนักเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวเป็นอย่างมาก

3. โมเต็ล (Motels)

ในความรู้สึกทั่วไปของสาธารณชน โมเต็ล ก็คืออีกรูปแบบหนึ่งของมอเตอร์โฮเต็ล แต่ในด้านอุตสาหกรรมการโรงแรม โมเต็ลจะให้บริการแต่เฉพาะห้องพักแรมเท่านั้นโดยไม่มีบริการและการอำนวยความสะดวกอื่นใดเพิ่มเติม เช่นภัตตาคารถึงแม้ว่าตามปกติโมเต็ลจะให้บริการที่จอดรถฟรีแก่แขกก็ตาม ตามปกติโมเต็ล จะตั้งอยู่ริมถนนหลวงสายต่าง ๆ และมุ่งจะให้บริการแก่นักเดินทาง หรือนักท่องเที่ยวที่ต้องการที่พักแบบประหยัด

4. โรงแรมเศรษฐกิจ(Budget Motels)

ในปัจจุบันนี้ได้เกิดปรากฏการณ์ใหม่เรื่องที่พัก เพื่อการบริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการสถานที่พักในราคาที่ถูก ธุรกิจโรงแรมเศรษฐกิจ หรือ Budget/ Economy Hotel สำหรับนักเดินทางที่ต้องการความประหยัด ปราศจากความรบกวน สะอาด และทันสมัย ตัวอย่างโรงแรมประเภทนี้ได้แก่ Motel 6 และ Days Inn ในสหรัฐอเมริกา และ Ibis ในยุโรป เป็นต้น

5. รีสอร์ทโฮเต็ล (Resort hotels)

รีสอร์ทโฮเต็ลมักนิยมสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวตามบริเวณที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติ เช่น ตามชายทะเล หรือภูเขา หรือบริเวณสนามกอล์ฟ เป็นสถานที่พักผ่อนที่มุ่งให้บริการแก่นักเดินทางที่ต้องการมาพักผ่อนชื่นชมกับบรรยากาศตามธรรมชาติอย่างแท้จริง ที่พักประเภทนี้จะไม่ได้รับความนิยมจากนักเดินทางชั่วคราวระยะสั้น ๆ

รีสอร์ทจะมีอยู่หลายระดับ ตั้งแต่รีสอร์ทแบบประหยัดไปจนถึงระดับหรูหราก็สามารถให้บริการแก่แขกจำนวนมาก ๆ เช่น การจัดประชุมสัมมนาทางธุรกิจต่าง ๆ ห้องพักภายในโรงแรมจะมีขนาดใหญ่ และกว้างขวางกว่าโรงแรมประเภทอื่น ตามปกติภายในห้องพักจะจัดห้องครัว และอุปกรณ์ไว้บริการแก่แขกด้วย เพราะจุดประสงค์หลักประการหนึ่งของโรงแรมประเภทนี้คือ การดึงดูดลูกค้าแบบครอบครัว ที่บางครั้งจะมาพักผ่อนอยู่ในโรงแรมเป็นเวลาหลายสัปดาห์

6. คอนโดมีเนียมโฮเต็ล (Condomenium Hotels1)

แนวคิดใหม่ในเรื่องที่พักสำหรับนักเดินทางท่องเที่ยวใหม่สุดในขณะนี้คือ โรงแรมคอนโดมีเนียม หรือ Condomenium Hotel ความหมายที่แท้จริงของโรงแรมชนิดนี้ คือ การรวมเอาโรงแรมกับห้องชุดหรือ Apartments หรือ Condomenium เข้าด้วยกันแทนที่ห้องพักธรรมดาทั่วไป บุคคลจะซื้อ Condomenium จากบริษัทผู้สร้าง และจะมีสถานะเป็นกรรมสิทธิ์ในห้องชุดคอนโดมีเนียมนั้น ผู้ถือกรรมสิทธิ์จะทำสัญญากับบริษัทผู้ขาย หรือ บริษัทที่สามที่เข้ามาบริหาร

หรือจัดการคอนโดมีเนียม เพื่อดำเนินธุรกิจโรงแรมหรือเปิดให้นักเดินทางท่องเที่ยวมาเช่าพัก เจ้าของกรรมสิทธิ์ยังมีสิทธิ์ที่จะเข้ามาพัก ในช่วงเวลาใดที่กำหนดแน่นอนชัดเจนในแต่ละรอบหนึ่งปี โดยจ่ายค่าเช่าในอัตราลดพิเศษ บริษัทหรือผู้ดำเนินการบริหารโรงแรมจะได้รับค่าดำเนินการ และค่าเช่าห้องพักคอนโดมีเนียมจากผู้มาเช่า

7. ที่พักประเภทถือกรรมสิทธิ์ร่วมกัน(Timesharing)

วินิจ วีรยางกุล (2532,177) ได้กล่าวถึง ที่พักประเภทถือกรรมสิทธิ์ร่วมกัน เป็นรูปแบบพิเศษของเจ้าของกรรมสิทธิ์คอนโดมีเนียม โดยการเฉลี่ยค่าใช้จ่ายร่วมทุนกันซื้ออาคารชุดหรือคอนโดมีเนียมแล้วกำหนดช่วงระยะเวลาที่แต่ละคนจะไปใช้บริการในแต่ละหนึ่งรอบปีหมุนเวียนกันไป หลักการสำคัญของที่พักแบบนี้คือ

- 7.1 การมีสิทธิ์ร่วมกันในการเข้าพักเป็นจำนวนปี ๆ ละกี่ครั้ง กำหนดไว้แน่นอน
- 7.2 ร่วมกันเฉลี่ยค่าใช้จ่าย ถูกกว่าไปเช่าพักโรงแรม หรืออาคารชุดอยู่
- 7.3 ประหยัดเงินลงทุนที่จะไปซื้อบ้านหรืออาคารชุดอยู่อาศัยแล้วใช้ไม่ได้ไม่คุ้มค่า
- 7.4 มีสิทธิ์ที่จะแลกเปลี่ยนสิทธิ์การเข้าพักกับบุคคลอื่น ๆ ได้ด้วย

8. เพนชั่น (Pension)

เพนชั่นเป็นที่พักชนิดหนึ่งที่พบในทวีปยุโรป เป็นที่พักซึ่งเจ้าของเป็นผู้ดำเนินกิจการเอง เจ้าของที่พักประเภทนี้จะอาศัยอยู่ภายในอาคารเพนชั่น เนื้อที่ที่แบ่งให้เช่าในเพนชั่นหนึ่ง ๆ มีอยู่ไม่มากนัก แต่มีเพนชั่นดำเนินธุรกิจให้เช่าที่พักแก่นักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในประเทศต่าง ๆ ในยุโรป จึงเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักเป็นจำนวนมาก เพนชั่นจึงเป็นที่พักแรมที่มีบทบาทค่อนข้างสูงต่ออุตสาหกรรม สถานที่พักแรมในยุโรปอย่างชัดเจน ในเขตยุโรปส่วนที่เป็นประเทศ ซึ่งใช้ภาษาเยอรมันเป็นภาษาพูดนั้น คำว่า pension จึงหมายถึง Gasthaus ในภาษาเยอรมัน ตามปกติจะให้บริการที่พักแรมแก่แขกพร้อมอาหารเช้าแบบคอนติเนนตัล (Continental Breakfast) ไปด้วย 1 มื้อ

9. พาราดอร์ส (Paradors)

พาราดอร์สเป็นที่พักเฉพาะในประเทศสเปน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปราสาทหรือ วัด โบสถ์ หรือสำนักชี ซึ่งได้รับการดัดแปลงให้เป็นสถานที่พักแรม แก่นักเดินทางท่องเที่ยวโดนหน่วยงานของรัฐบาลจะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชม และพักค้างคืนในสถานที่เหล่านั้น เพื่อแสวงหารายได้มาช่วยเหลืองบประมาณในการช่วยเหลืองบประมาณในการบำรุงรักษาสถานที่เก่าแก่เหล่านั้นให้มีค่าต่อไปในด้านการท่องเที่ยว

10. เกสต์เฮ้าส์ (Guesthouse)

เกสต์เฮ้าส์ หมายถึง ที่พักที่เจ้าของบ้านแบ่งให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักแรมตามปกติ เกสต์เฮ้าส์จะตั้งอยู่ในย่านชุมชนหรือเมืองใหญ่ ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะมาเช่านอนเฉพาะในเวลาตอนกลางคืน ส่วนกลางวันนั้นก็จะออกเดินทางท่องเที่ยวชมบ้านเมืองหรือธรรมชาติที่สวยงามต่าง ๆ ราคาเช่าเกสต์เฮ้าส์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีเตียงสะอาด และห้องน้ำรวมไว้บริการ แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันเกสต์เฮ้าส์ได้พัฒนาขึ้นไปมาก เช่น มีระบบห้องปรับอากาศ อาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ไว้บริการแก่แขกด้วย เช่น ที่วี และน้ำร้อน เป็นต้น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต และเกาะสมุย เป็นเขตที่มีเกสต์เฮ้าส์บริการแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติค่อนข้างมาก

11. สถานที่พักแรมกลางแจ้ง (Campgrounds)

สำหรับตลาดนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม สถานที่พักแรมกลางแจ้งได้รับความนิยมค่อนข้างสูงสำหรับการพักค้างคืนเพียง 1-2 คืน สถานที่พักแรมกลางแจ้งดังกล่าวนี้ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกทั้งในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป และเอเชีย

โฮมสเตย์

คำจำกัดความของโฮมสเตย์

เกรียงไกร สฐิตจำเริญพร(2545)ได้ให้ความหมายไว้ว่า โฮมสเตย์ (Home Stay) หมายถึง ที่พักชนิดหนึ่งซึ่งที่พักเป็นของชาวบ้านในชุมชน และเจ้าของบ้านก็ยินดีและยินยอมเต็มใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพัก

โฮมสเตย์ที่จัดขึ้นอาจอยู่ชุมชนหรืออยู่นอกชุมชนอาจจะตั้งอยู่หลังเตี่ยวโดดก็ได้ แต่มักอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวหรือใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นโฮมสเตย์จึงเกิดจากการร่วมมือของคนในชุมชน และเป็นชุมชนที่สำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ปีเตอร์สัน อ้างถึงใน ชูวิทย์ ศิริเวชกุล (2544) ได้กล่าวถึงโฮมสเตย์ว่า เป็นกิจกรรมการพักค้างแรมในหมู่บ้าน สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในหมู่บ้านแห่งนั้น และพักค้างคืนกับเจ้าของบ้านในชุมชนในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งอาจมีการศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับเจ้าของบ้าน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องจ่ายค่าที่พักและอาหารให้แก่เจ้าของบ้าน

อาจสรุปได้ว่า โฮมสเตย์ หมายถึง การจัดการที่พักของชาวบ้านในชุมชนให้แก่ผู้มาเยือนด้วยความยินยอมและเต็มใจของเจ้าของบ้าน ซึ่งบ้านพักที่ให้บริการต้องมีห้องพักหรือพื้นที่ที่สามารถรองรับได้ และสามารถให้บริการแก่ผู้มาเยือนได้ตามขีดความสามารถ

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ลักษณะของโฮมสเตย์

อรพิมพ์(2542) ได้อธิบายลักษณะของโฮมสเตย์ไว้ ดังนี้

โฮมสเตย์เป็นบริการที่พักหน่วยที่เล็กที่สุด มีเพียงแห่งละหนึ่งหรือสองห้องนอน แต่จะให้บริการมากกว่าการเข้าพักที่โรงแรมก็ตรงที่เจ้าของกิจการและนักท่องเที่ยวต่างเปิดใจ เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวัฒนธรรมซึ่งกันและกันนักท่องเที่ยวก็ได้รับประสบการณ์แปลกใหม่ที่เป็นมิตรไมตรี เจ้าของก็มีรายได้เพิ่มขึ้นจากงานประจำวัน การแบ่งหนึ่งหรือสองห้องนอนในบ้านที่อยู่ในชุมชนให้นักท่องเที่ยว 2 หรือ 4 คนพำนักอาศัยมากกว่าหนึ่งคืน เจ้าของบ้านทำอาหารเพิ่มและร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน ร่วมวงสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วงที่มีงานประเพณีก็พาไปร่วมงานประเพณี พร้อมทั้งนำชมหรือจัดรายการเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นนั้นด้วย ทั้งนี้เจ้าของบ้านคิดราคาค่าบริการเป็นราคาดมิตราภาพหรือราคาเหมาะสม ซึ่งบริการเช่นนี้รวมเรียกว่า โฮมสเตย์ บริการโฮมสเตย์หรือฟาร์มสเตย์แตกต่างจากการรับรองการต้อนรับเพื่อนต่างบ้านต่างเมืองก็ตรงที่เจ้าของบ้านแจ้งรายละเอียดส่วนตัว ครอบครัว และการประกอบอาชีพ การบริการอาหารและน้ำเที่ยว พร้อมทั้งกำหนดราคาให้ทราบ นักท่องเที่ยวก็ต้องแจ้งรายละเอียดส่วนตัวและยอมรับกติกาการบริการ ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องใช้เวลาติดต่อสมัครเข้าพักแรมกับเจ้าของบ้าน โดยใช้เวลาติดต่อสมัครและตอบรับล่วงหน้าอย่างน้อย 2-3 อาทิตย์

เจ้าของบ้านจะต้องจัดเตรียมห้องพัก และจัดห้องนอนให้นักท่องเที่ยวพักค้างแรมเป็นส่วนตัว เพราะบางช่วงเวลานักท่องเที่ยวต้องการความเป็นส่วนตัว มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จัดทำอาหารตามแบบชีวิตประจำวันปกติเพื่อนักท่องเที่ยวแต่ละมื้อ วางแผนเตรียมจัดรายการนำเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยว อาจจะพาไปเที่ยวชมเองตามความเหมาะสมหรือแนะนำให้เที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว ทั้งนี้ เจ้าของบ้านแต่ละแห่งต้องแจ้งการบริการรับโฮมสเตย์ให้กับผู้ประกอบการท้องถิ่น คือสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. และหรือสำนักงานเทศบาลตำบล เพื่อฝ่ายปกครองท้องถิ่นจะให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับเจ้าของบ้านและนักท่องเที่ยว อีกทั้งช่วยเผยแพร่การบริการของลูกบ้านออกไปอย่างกว้างขวาง บางแห่งอาจช่วยประสานงานกับสำนักงานการท่องเที่ยวของภาครัฐและเอกชน โดยคิดค่าบริการและค่าประสานงาน หรือค่าคอมมิชชั่นจากเจ้าของบ้าน โดยตกลงการเป็นหลักการเท่ากันทุกบ้าน สำนักงานปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลตำบลนำเงินค่าบริการที่เรียกเก็บจากเจ้าของบ้านเป็นค่าใช้จ่ายในการประสานงาน เช่น ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ค่าโทรศัพท์ โทรสาร เป็นต้น ดังนั้นการจัดโฮมสเตย์ จึงเป็นธุรกิจการบริการในชุมชน จัดเพื่อชุมชน โดยชุมชน เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่นโดยตรง

กำเนิดของโฮมสเตย์

ร่ำไพพรรณ แก้วสุริยะ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงจุดเริ่มต้นและความเป็นมาของโฮมสเตย์เกิดขึ้นในประเทศยุโรปในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งผู้คนเริ่มที่จะแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวและที่พักห่างไกลจากชุมชนเมือง และร่อยรอยความกดดันจากสงครามไปสู่พื้นที่ชนบทที่เต็มไปด้วยความสงบร่มรื่น ธรรมชาติที่สวยงามก่อให้เกิดที่พักแรม นักท่องเที่ยวใหม่ๆ ขึ้นได้แก่ โฮมสเตย์

ประวัติความเป็นมาโฮมสเตย์ในประเทศไทย

นักรบ ระวังการณ์ และคณะ. (ม.ป.ป.) กล่าวว่า จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่เน้นบทบาทการพัฒนาชุมชน และการที่รัฐบาลออกกฎหมาย กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นแรงผลักดันให้องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นจุดขาย จึงทำให้เกิดกิจกรรม การท่องเที่ยว หลายรูปแบบในชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรม Home Stay ก็เป็นรูปแบบ การท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก ทั้งจากองค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ

จากการติดตามความเป็นมา พบว่า Home Stay ภายในประเทศไทย เกิดขึ้นมานาน แต่รูปแบบและกิจกรรมอาจแตกต่างกันหลายหลาก หากวิเคราะห์จากอดีตที่ผ่านมา สามารถสรุปได้ตามยุคสมัย ดังนี้

ยุคเริ่มต้น (ปี 2503-2525)

กระจายอยู่ในกลุ่มนิสิต นักศึกษา กลุ่มออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ต้องเรียนรู้วิถีชีวิต รับทราบปัญหาในชนบท เพื่อนำมาพัฒนาสังคมตามอุดมคติ

กระจายอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่นิยมทัวร์ป่า โดยเฉพาะในแถบภาคเหนือของประเทศไทย นักท่องเที่ยว จะพักตามบ้านชาวเขา โดยจุดพักนั้นจะขึ้นอยู่กับเส้นทางเดินป่า

ยุคกลาง (ปี 2526-2536)

กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่นิยมทัวร์ป่า เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น การพักค้างในรูปแบบ Home Stay ได้รับการพัฒนารูปแบบและกิจกรรม โดยกระจายไปยังหมู่บ้านชาวเขา ที่กว้างขวางมากขึ้น ในระยะนี้ มีการท่องเที่ยวในรูปแบบทัวร์ป่าที่มีการจัด Home Stay เริ่มสร้างปัญหาสังคม อาทิ ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาการปล้น ขโมย ปัญหาการฆ่าชิงทรัพย์

ยุคตั้งแต่ปี 2537

ยุคนี้เป็นการเน้นกระแส การพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจะพบว่า การท่องเที่ยว จะมีแนวโน้มที่จะเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในระยะประมาณปี 2537-2539 ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย เริ่มมีการท่องเที่ยวในรูปแบบ Home Stay โดยกลุ่มนำร่องคือ กลุ่มที่เป็นนักกิจกรรมสังคม ทั้งรุ่นเก่า และ รุ่นใหม่ เท่าที่สืบค้นพบว่า พื้นที่ที่ดำเนินการเรื่อง Home Stay ก็จะเป็นพื้นที่ ที่องค์กรพัฒนาเอกชนไทย เข้าไปดำเนินการ เช่น เกาะยาว จ.พังงา (กลุ่มประมงชายฝั่ง/อวนลาก อวนลุน) หลังจากพื้นที่เกาะยาว จ.พังงา ได้มีพื้นที่อื่นเพิ่มขึ้น อาทิ หมู่บ้านคีรีวง จ.นครศรีธรรมราช บ้านแม่ทา จ.เชียงใหม่ (กลุ่มเกษตรทางเลือก)บ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เขยเฉลิม (เกษตรยั่งยืน)

ปี 2539 เป็นต้นมา ได้มีการเคลื่อนไหวขึ้นในกลุ่มนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ด้านการท่องเที่ยว โดยนำเสนอรูปแบบ การท่องเที่ยวผสมผสานระหว่าง Adventure Ecotourism และ Home Stay

จากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้ปี 2541-2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand) ทุกหน่วยงาน ของภาครัฐมีนโยบาย สนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการจัดการท่องเที่ยว ในแหล่งชุมชน และขยายกิจกรรม Home Stay เพิ่มมากขึ้น เช่น หมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทย บ้านโคกโก่ง อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ บ้านทรงไทยปลายโพงพาง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม รวมทั้งพื้นที่ชนกลุ่มน้อย หมู่บ้านชาวเขาก็มมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรม Home Stay ด้วยเช่นกัน

ลักษณะนักท่องเที่ยวโฮมสเตย์

โฮมสเตย์มาตรฐานไทย (2547) กล่าวว่าว่าลักษณะของนักท่องเที่ยวโฮมสเตย์มีลักษณะ ดังนี้

- 1 เป็นนักท่องเที่ยวอิสระ
- 2 มีความต้องการและความสนใจที่หลากหลาย
- 3 ไม่ยึดติดแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใดแหล่งหนึ่ง
- 4 มีกำลังซื้อสูง
- 5 เป็นนักศึกษา/นักเรียนรู้และหาประสบการณ์

ความต้องการของนักท่องเที่ยวโฮมสเตย์

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา(2546) กล่าวว่าความต้องการพื้นฐาน 10 ประการของนักท่องเที่ยวโฮมสเตย์ คือ

- 1 เติยนอนที่สบายในราคาที่สมเหตุสมผล
- 2 ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาด
- 3 อาหารพื้นบ้านง่ายๆ แต่ปรุงมาอย่างดี
- 4 ทิวทัศน์และธรรมชาติของชนบทที่สวยงาม
- 5 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น

- 6 กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ อาทิ เดินป่า ตกปลา ซี่ม้า ปีนเขา ขี่จักรยาน
- 7 ร้านค้าทั่วไปและร้านจำหน่ายของที่ระลึก
- 8 ความบันเทิง อาทิ ดนตรี การเต้นรำ การแสดงพื้นบ้าน
- 9 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- 10 ความเป็นมิตร และรอยยิ้มของเจ้าของบ้าน

เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือกพักโฮมสเตย์

นิลรัตน์ วังพุทธ (2547) กล่าวว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือกพักโฮมสเตย์

- 1 นักท่องเที่ยวรู้สึกใกล้ชิดและสัมผัสกับธรรมชาติที่สวยงาม
- 2 นักท่องเที่ยวมีโอกาสพบปะกับชุมชนท้องถิ่นและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
- 3 โฮมสเตย์มีราคาถูกกว่าการเข้าพักในโรงแรม

ปัญหาการจัดโฮมสเตย์ในประเทศไทย

ซูวิทย์ ศิริเวชกุล (2544) กล่าวว่า การจัดทำโฮมสเตย์ในประเทศไทยมีปัญหาและอุปสรรคบางประการ ได้แก่

- 1 ปัญหารายได้ที่ได้รับจากการจัดโฮมสเตย์อยู่ในระดับต่ำ (ประมาณคืนละ 100-200 บาท/คน/คืน) ไม่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้ฟื้นตัวได้ในระยะเวลาอันสั้น
- 2 ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ปัญหาเครือข่ายการสำรองที่พักปัญหาการประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวเอกชนและหน่วยงานของรัฐ การโฆษณาประชาสัมพันธ์และปัญหาการแย่งลูกค้าและการตัดราคากันเองในหมู่เจ้าของโฮมสเตย์
- 3 ปัญหาด้านระดับความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างแขกผู้มาพักและเจ้าของบ้าน อันได้แก่ คุณภาพการบริหารคุณภาพของอาหาร ความสะอาด และความปลอดภัย เป็นต้น
- 4 ปัญหาผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม นอกเหนือจากความเป็นส่วนตัวแล้ว ในพื้นที่ที่มีการพัฒนาโฮมสเตย์บ่อยครั้ง พบว่า มีการบิดเบือนวัฒนธรรมท้องถิ่นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยว บางพื้นที่เกิดการแข่งขันและแก่งแย่งลูกค้าของเจ้าของอันนำไปสู่ความแตกแยกภายในชุมชน

ปีเตอร์สัน อ้างถึงใน ซูวิทย์ ศิริเวชกุล(2544) กล่าวว่า การจัดโฮมสเตย์ของประเทศไทยมีปัญหาดังนี้

1. อุปสรรคทางด้านภาษาระหว่างเจ้าของบ้านกับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติ บ่อยครั้งที่เจ้าของบ้านไม่สามารถที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้เลย ซึ่งอุปสรรคเรื่องภาษาสามารถนำมาซึ่งปัญหาอื่น ๆ ได้อีกอย่างมากมาย

2. อุปสรรคทางด้านวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน ไม่ใช่สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ง่าย ๆ ทั้งนี้เพราะทั้งสองฝ่ายมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สิ่งที่ถูกต้องของวัฒนธรรมหนึ่งอาจหมายถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสมของอีกวัฒนธรรมหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิด และความคลาดเคลื่อนทางด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อทางด้านวัฒนธรรมอย่างใหญ่หลวงได้อีกด้วย เช่น การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชุมชน เพื่อวัตถุประสงค์ทางการท่องเที่ยว

3. ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับสินค้าทางการท่องเที่ยว และราคาของรายการท่องเที่ยว ปัญหานี้เกิดจากการบรรยายละเอียดของรายการท่องเที่ยวที่ไม่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น กำหนดว่า ราคาของการเข้าพักโฮมสเตย์คืนละ 200บาทต่อคนแต่ไม่ได้ระบุว่าราคานี้ยังไม่ได้รวมค่าน้ำเที่ยว ค่ามัดคูปูเตศก์ ค่าเรือ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งทำให้ท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าตัวเองถูกหลอกหลวงได้

4. ปัญหาด้านระดับความคาดหวัง และความพึงพอใจที่แตกต่างกันระหว่างเจ้าของบ้านและนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่อาจคาดหวังว่าเจ้าของควรเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยวและบริการให้มาก กว่าที่เป็นอยู่ ขนาดที่เจ้าของบ้านคิดว่ากรบริการที่ตนเองเสนอขณะนี้เป็นที่พอใจแก่นักท่องเที่ยวแล้ว

5. ปัญหาการจัดระบบการบริหารของชุมชนเป็นปัญหาในชุมชนซึ่งบางชุมชนได้จัดตั้งองค์การบริหาร ในรูปของชมรมหรือสมาคมการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามชุมชนบ้างแห่งเกิดการระบบ “ การผูกขาด ” ในการจัดสรรรายได้ ซึ่งเกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจของคนกลุ่มหนึ่งในชุมชนนั้น

6. ปัญหาความไม่เท่าเทียมและไม่เป็นธรรมในกลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ปัญหานี้สืบเนื่อง มาจากปัญหาการจัดระบบการบริหารของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเจ้าบ้านที่จัดโฮมสเตย์บางแห่งได้รับการจัดสรรนักท่องเที่ยวจากองค์การบริหารให้ในจำนวนน้อยกว่าของบ้านหลังอื่น ๆ อันจะหมายถึง ถึงรายได้จากการท่องเที่ยวที่น้อยลงด้วยก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในชุมชน

7. ปัญหาความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว

8. ปัญหาการขาดทักษะและความรู้ด้านการตลาดของชุมชน

นอกจากนี้ปีเตอร์สันยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโฮมสเตย์อีกว่า

1. ประเทศไทยยังไม่มีสินค้าทางการท่องเที่ยวประเภทโฮมสเตย์ ที่เหมาะสมและพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้เลย เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

2. ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับสากล ไม่มีประเทศใดทั้งหมดที่ต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์อย่างจริงจัง เนื่องจากโฮมสเตย์ไม่ใช่ประเภทการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำให้แก่ประเทศชาติ ทั้งยังส่งผลกระทบต่อธรรมชาติและผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและก่อปัญหาในชุมชนด้วย

3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรจะลดการดำเนินการเกี่ยวกับโฮมสเตย์อย่างจริงจัง เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามมา ทั้งนี้ควรจะพิจารณาท่องเที่ยวเชิงชุมชน (Communit Based Tourism) ในรูปแบบอื่น ๆ แทน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Involvement Tourism) อาทิ การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเดินป่าชมธรรมชาติ โดยใช้แรงงานมัคคุเทศก์ภายในชุมชนหรือการก่อสร้างที่พัก ประเภทรีสอร์ตใกล้ ๆ กับชุมชนโดยใช้แรงงานจากชุมชนนั้น เป็นต้น

4. หากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ต้องการส่งเสริมการจัดโฮมสเตย์จริง มีความเป็นไปได้ที่จะจัดโฮมสเตย์ โดยจำกัดเฉพาะกลุ่ม ครูอาจารย์ และนักศึกษา ก่อน อย่างไรก็ตาม จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และการดำเนินการใด ๆ ก็ตาม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะต้องสามารถควบคุมได้อย่างชัดเจน และการดำเนินการใด ๆ ก็ตาม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะต้องสามารถควบคุมได้อย่างใกล้ชิด

ข้อมูลอำเภอพะโต๊ะ

กรมการปกครอง(2550) ได้กล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของอำเภอพะโต๊ะในด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของอำเภอพะโต๊ะ

พะโต๊ะเป็นชุมชนขนาดเล็ก ผู้คนตั้งถิ่นฐานทำมาหากินอยู่บนฝั่งต้นน้ำหลังสวน เป็นถิ่นกันดาร แวดล้อมไปด้วยป่า เขา เป็นชุมชนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ มีแร่ดีบุก แต่ปัจจุบันเหลืออยู่น้อยมาก ชาวบ้านจึงหันมาทำสวนผลไม้ จากประวัติศาสตร์เล่ากันว่า ชนชาวอิสลามเป็นผู้ตั้งรกรากและประกอบอาชีพอยู่ก่อน เพราะหลักฐานและคำเรียกชื่อบางคำมีสำเนียงและเรียกเป็นภาษาอิสลาม "ตะโต๊ะ" ซึ่งแปลว่า ผู้รู้ทางศาสนาอิสลาม ต่อมาเพี้ยนไปเป็นคำว่า "พะโต๊ะ"

ประมาณ พ.ศ.2465 กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า ท้องที่มีชุมชนหนาแน่นและมีการประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน ซึ่งได้ยกฐานะเป็นอำเภอตาม พ.ร.บ.ลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และเรียกว่า อำเภอพะโต๊ะ ขึ้นกับจังหวัดหลังสวนโดยมีหลวงแพ่ง ศุภการ เป็นนายอำเภอคนแรก ในขณะนั้น ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งยุบจังหวัดหลังสวนให้ขึ้นกับจังหวัดชุมพร ส่วนอำเภอพะโต๊ะยังคงเป็นอำเภอดังเดิม และได้โอนไปขึ้นกับจังหวัดชุมพร ประมาณ พ.ศ. 2465 ได้เกิดโรคระบาดขึ้น เรียกตามภาษาพื้นเมืองว่า ใช้น้ำ (ไข้ทรพิษ) ได้ระบาดไปทั่วท้องที่ ราษฎรล้ม

ตายจำนวนมาก ที่เหลือและมีญาติพี่น้องอยู่ในท้องถิ่นก็อพยพหลบภัยไปอยู่ต่างท้องถิ่น ส่วนที่เหลือก็ตั้งหน้าประกอบอาชีพเพื่อประทังชีวิตต่อไป

และต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ได้เกิดโรคระบาดขึ้นอีก เรียกตามภาษาพื้นเมืองว่า ไข้ชน ไข้ชนิดนี้มีอาการไข้สูงและมีขนสีขาวยอกตามตัวคนไข้จนกระทั่งคนที่ออกมา นั้นแตกกลายเป็น 2 แฉก เมื่อปลายชนแตกคนไข้ก็ถึงแก่ความตาย ไข้ชนิดนี้เป็นโรคระบาดชนิดหนึ่ง ราษฎรล้มตายเป็นจำนวนมากและอพยพไปตั้งบ้านเรือนที่อื่น จนทำให้ราษฎรในท้องถิ่นที่มีจำนวนลดลง จึงต้องยุบอำเภอพะโต๊ะลงเป็นกิ่งอำเภอพะโต๊ะ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2534 กระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นอำเภอตามเดิม ปัจจุบันอำเภอพะโต๊ะพ้นจากการเป็นอำเภอกันดาร เนื่องจากมีถนนลาดยางผ่าน

ข้อมูลพื้นฐานอำเภอพะโต๊ะ

1. ความเป็นมา เดิมมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดหลังสวน เมื่อปี พ.ศ.2460 มีหลวงแพ่ง ศุภการ เป็นนายอำเภอคนแรก ต่อมาเปลี่ยนแปลงลดเป็นกิ่งอำเภอ (หลังสวนเป็นอำเภอ) ปี 2485 และยกฐานะเป็นอำเภออีก เมื่อ 19 มิถุนายน 2534
2. เนื้อที่/พื้นที่ 1,017 ตร.กม.
3. สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป ชุ่มชื้น มีฝนตกเฉลี่ย 8 เดือนใน 1 ปี (พะโต๊ะได้รับฉายาว่าเป็นเมือง ฝนแปด แดดสี่ โดยในบางปีชาวพะโต๊ะ จะเห็นแต่ฝนประมาณ 9 -10 เดือนต่อ 1 ปีเลยทีเดียว)

ข้อมูลการปกครอง

1. องค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง คือ ตำบลพะโต๊ะ ตำบลปากทรง ตำบลพระรักษ์ ตำบลบึงหวาน
2. เทศบาล 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลพะโต๊ะ
3. หมู่บ้าน 44 แห่ง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

1. อาชีพหลัก ได้แก่ 1. เกษตรกรรม 2. สวนผลไม้ 3. สวนยางพารา 4. ไร่กาแฟ 5. สวนปาล์ม
2. อาชีพเสริม ได้แก่ รับจ้างทั่วไป
3. จำนวนธนาคาร มี เฉพาะสาขาย่อย 1 แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ (ธกส.) (สาขาย่อย) โทร. 0-7753-9084

ข้อมูลด้านสังคม

1. โรงเรียนมัธยม ได้แก่ โรงเรียนพะโต๊ะวิทยา โทร. 0-7753-9049
2. มหาวิทยาลัย

ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอำเภอ

1. ป่าไม้ อุดมสมบูรณ์มาก
2. น้ำตก
3. พันธุ์พืชหายาก

ข้อมูลด้านประชากร

1. จำนวนประชากรทั้งสิ้น รวม 20,561 คน
2. จำนวนประชากรชาย รวม 10,788 คน
3. จำนวนประชากรหญิง รวม 9,773 คน
4. ความหนาแน่นของประชากร 20.22 คน/ตร.กม.

ข้อมูลด้านการคมนาคม

1. ทางบก - รถยนต์ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4006 (หลังสวน-ราชบุรี)
2. ทางน้ำ -
3. ทางอากาศ -

ข้อมูลด้านการเกษตร และอุตสาหกรรม

1. ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ 1. กล้วย 2. ผลไม้มากมายหลายชนิด 3. ยางพารา 4.ปาล์ม
2. ชื่อแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ (แม่น้ำ/บึง/คลอง) คลองพะโต๊ะ , แม่น้ำหลังสวน (เป็นต้นน้ำของแม่น้ำหลังสวน)

โฮมสเตย์บ้านคลองเรือ

มานิตย์ โมพี(2550)ได้กล่าวถึงโฮมสเตย์บ้านคลองเรือไว้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานบ้านคลองเรือ

บ้านคลองเรือ ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ เป็นพื้นที่ที่แวดล้อมด้วยผืนป่าประเภทดิบชื้น ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ผืนป่าประกอบด้วยพันธุ์ไม้นานาพันธุ์ โดยเฉพาะประเภทเฟิร์น กัลวไม้ และสัตว์ป่า มีน้ำตกที่สวยงาม ได้แก่ น้ำตกเหวพูนัง และ น้ำตกเหวตาจันทร์ กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนที่น่าสนใจได้แก่ เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมสวนผลไม้ ไร่กาแฟ การล่องแพไม้ไผ่ และการดูนก ฯลฯ

โครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ ชุมชนคลองเรือ ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร เป็นความร่วมมือระหว่างชาวบ้านกลุ่มท่องเที่ยวหมู่บ้านคลองเรือ กับอาสาสมัครโครงการ ThaiRuralNet (โครงการพัฒนาชนบทไทย) ที่เคยไปออกค่ายอาสา ที่หมู่บ้านคลองเรือ ริเริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี 2545 ในปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวในหมู่บ้าน พร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์กว่า 10 ครอบครัว

ความเป็นมา

โครงการท่องเที่ยวหมู่บ้านคลองเรือมีจุดเริ่มต้นเมื่อปี 2544 เมื่อคณะนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปออกค่ายพัฒนาชนบทที่หมู่บ้าน ช่วงเวลาหนึ่งในค่ายนักศึกษาบางส่วนได้สนทนากับชาวบ้านในชุมชนและมีความคิดริเริ่มร่วมถึงการทำการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นในหมู่บ้าน หลังจากการออกค่ายเสร็จสิ้นลง การทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษา กับชาวบ้านจึงเริ่มขึ้นด้วยการสนับสนุนของThairuralnet และหน่วยจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ ในระยะแรกของโครงการเน้นหนักไปที่การสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน และการสร้างกฎกติกาในการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเป็นธรรม กลุ่มท่องเที่ยวบ้านคลองเรือใช้เวลาในขั้นตอนดังกล่าวอยู่ประมาณ 1 ปีจึงเริ่มดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวมาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี 2546

สาระสำคัญของโครงการ

โดยสาระสำคัญแล้วโครงการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นโดยชุมชนหมู่บ้านคลองเรือก็คือ ส่วนหนึ่งของความพยายามในกรอบของโครงการ "คนอยู่-ป่ายัง" ที่ริเริ่มโดยคุณพงศ์ ชูเนมที่ต้องการให้ชุมชนและป่าอยู่รอดไปด้วยกัน เพื่อให้การอนุรักษ์ป่าเป็นไปอย่างยั่งยืน กิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการที่ชาวบ้านใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่พวกเขาอนุรักษ์ไว้ เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตโดยให้มีผลกระทบต่อทรัพยากรน้อยที่สุด

โครงการนั้นนอกจากจะให้ประโยชน์ในแง่การอนุรักษ์ป่าและความเป็นอยู่ของชาวบ้านแล้ว นักท่องเที่ยวเองก็ได้ประโยชน์จากโครงการนี้เช่นกันเมื่อได้มีโอกาสท่องเที่ยวในรูปแบบที่จะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตชุมชนอย่างแท้จริง นำไปสู่การแลกเปลี่ยนและเรียนรู้วัฒนธรรมของคนในพื้นที่ อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีของคนในสังคม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. สร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน
2. สร้างองค์ความรู้ในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน
3. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
4. สร้างความเข้าใจอันดีของคนเมืองและคนในชนบท

โครงการในปัจจุบัน

ปัจจุบันกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน (ตั้งแต่การรับส่งนักท่องเที่ยว ดอนรับ นำเที่ยว และ จัดหาที่พัก การจัดสรรรายได้ การประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ) จัดการโดยชาวบ้านสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวบ้านคลองเรือโดยทั้งหมด มีเพียงงานส่วนการประชาสัมพันธ์และการตลาดเท่านั้นที่ดำเนินการโดยกลุ่มอาสาสมัคร

ที่พัก

ที่พักของกลุ่มท่องเที่ยวบ้านคลองเรือเป็นรูปแบบของโฮมสเตย์ นักท่องเที่ยวจะได้พักอาศัยกับชาวบ้านคลองเรือ อาบน้ำในลำธารที่ไหลมาจากต้นน้ำบนเขาสูง ลิ้มรสอาหารเมนูพื้นบ้าน สัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายและแนบแน่นกับธรรมชาติ ปัจจุบันมีบ้านที่พร้อมให้บริการ นักท่องเที่ยวอยู่ ทั้งหมด 8 หลัง นอกจากนี้ในฤดูกาลและสภาพอากาศที่เหมาะสมนักท่องเที่ยวก็อาจพักค้างแรมได้ที่น้ำตกทั้งสองแห่งในละแวกหมู่บ้าน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศกฉวรรณ พาเรือง(2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะปัจจัยทางประชากรศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษา คือ ตัวแปรชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนาและบุคคลที่พักอาศัยด้วย นอกจากนี้ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สุพัตรา พรประสิทธิ์(2541) ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชนรายได้ระหว่าง 5000-10000 บาท ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคเหนือ รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากสื่อโฆษณา ประเภทโทรทัศน์นิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ผู้ที่ติดตามหาข้อมูลเพิ่มเติมจะค้นหาจากนิตยสารหรือวารสารมากที่สุด รองลงมาคือ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์

ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีความสนใจและมีความพร้อมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาเที่ยวที่เชียงใหม่แล้วมากกว่า 5 ครั้ง โดยจะเดินทางมาเองหรือมาที่รถประจำทาง สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่นิยมไปก็คือ ดอยสุเทพ น้ำตก ต่าง ๆ ดอยอินทนนท์ วัดสำคัญต่าง ๆ และปางช้าง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความประทับใจกับจังหวัดเชียงใหม่ และตั้งใจจะกลับมาอีก รวมทั้งแนะนำให้บุคคลอื่นมาเที่ยวเชียงใหม่ด้วย โดยที่นักเรียน นักศึกษาจะแนะนำบุคคลอื่นมากที่สุด คือ นักท่องเที่ยวจะไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ และไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่หรือถ้ามีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะไม่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ ดีพอ ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ห้องน้ำไม่สะอาดและไม่เพียงพอ

วนิดา บำรุงกิจ(2542) ทำการวิจัยเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์:บนทางเลือกระหว่างการตลาดกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน กรณีศึกษาตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอบางขัน จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ตลาดน้ำเป็นศูนย์กลางในการพบปะสังสรรค์กันทางสังคม การคงคุณค่าดั้งเดิมของตลาดน้ำท่าคาเสมือนกับเป็นวิถีชีวิตที่หาได้ยากสำหรับนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน ซึ่งทำให้ชุมชนมีรูปแบบชีวิตที่ยังคงเดิมอยู่ ในประเด็นการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่นที่ใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยวจัดว่าชุมชนท่าคาประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง เพราะถ้าส่งเสริมให้มีนักท่องเที่ยวอย่างไม่มีขีดจำกัดแล้ว จะทำให้ความเป็นศักยภาพความเป็นชุมชนเดิมนั้นไม่สามารถคงอยู่ได้ และต้องสลายไปในที่สุด วัฒนธรรมที่คงอยู่มาได้จนถึงปัจจุบันเกิดขึ้นมาเพื่อรองรับความต้องการชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก การท่องเที่ยวเป็นเพียงปัจจัยภายนอกที่เข้าไปเพียงเพื่อจะนำเสนอภาพวิถีชีวิตของตลาดน้ำท่าคา ไม่ได้เข้าไปสร้างภาพของตลาดน้ำท่าคาขึ้นมาใหม่ การท่องเที่ยวไม่ได้เป็นผลโดยตรงที่ทำให้วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลง หากแต่เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยเร่งการเปลี่ยนแปลงให้มีความเด่นชัดมากขึ้น

รัตนภรณ์ มหาศรานนท์ (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า ความต้องการโฮมสเตย์ของกลุ่มตัวอย่างจัดเรียงอันดับตามความต้องการส่วนใหญ่ พบว่า ความต้องการโฮมสเตย์ของกลุ่มตัวอย่างจัดเรียงอันดับตามความต้องการส่วนใหญ่ ได้แก่ การต้อนรับที่เต็มใจและมีความเป็นมิตร ความซื่อสัตย์และการไม่หลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย ความเป็นกันเอง ความเอื้อเฟื้อ ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ความต้องการที่จะได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ผู้ประสานงานรู้ข้อมูลเป็นอย่างดี ต้องการเรียนรู้วิถีชีวิต การนำชมสถานที่ท่องเที่ยว การติดต่อสื่อสารที่เข้าใจตามลำดับ

ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกพักแบบโฮมสเตย์ จัดเรียง
อันดับตามเหตุผลในการเลือก ได้แก่ ต้องการเรียนรู้วิถีชีวิต ต้องการศึกษาวัฒนธรรม ค่าใช้จ่าย
ราคาถูกไม่แพง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกที่พักจัดเรียงอันดับตามความต้องการ ได้แก่ ความ
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายไม่แพง

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

(Research Methodologies)

ในการวิจัยการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว และพักค้างคืนที่โฮมสเตย์ใน อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ระหว่างเดือน มกราคม 2548 ถึงเดือน ธันวาคม 2548 จำนวน 160 คน (มานิตย์ โมพี, 2550)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวและพักค้างคืนที่ โฮมสเตย์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้การคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตร คำนวณจากสูตร Taro Yamane ใช้ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{160}{1 + 160(0.05)^2}$$
$$n = \frac{160}{1.4} \quad n = 114$$

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีคำตอบเป็นปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย และหนังสือที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำตั้งคำถาม
3. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะ
4. ปรับปรุงและแก้ไข
5. ได้เครื่องมือที่จัดทำเรียบร้อยแล้วจำนวนหนึ่งชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามไปแก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวและพักค้างคืน ในระหว่างเดือน มกราคม ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 รวมเป็นระยะเวลา 3 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามคำถามที่ต้องการทราบ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS นำเสนอในรูปของตารางแสดงค่าต่าง ๆ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พร้อมทั้งบรรยายข้อมูลทั่วไปและความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

เกณฑ์การให้คะแนน

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนข้อมูลพิจารณาระดับความต้องการตามหลัก Likert Scale ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ต้องการมาก	ให้	4	คะแนน
ต้องการน้อย	ให้	3	คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	ให้	2	คะแนน
ไม่ต้องการ	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลผล

เกณฑ์ในการแปลผลในแต่ละช่วงคะแนนของระดับความต้องการ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งแต่ละช่วงคะแนนจากรดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น และคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ดังนั้นเกณฑ์การแปลผลระดับความต้องการจึงกำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	ต้องการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	ต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	ต้องการน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	ต่อน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	ไม่ต้องการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ได้แก่

1 สูตรสถิติ

1.1 สูตรค่าร้อยละ

$$x = \frac{nx}{N} \times 100$$

x = ระดับความรู้ของผู้ประเมิน

n = คะแนนที่ผู้ประเมินแต่ละคนทำได้ (จำนวนที่ถูก)

N = จำนวนคะแนน

1.2 สูตรมัธยฐานเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย)

$$\bar{X} = \sum \frac{x_i}{N}$$

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x_i$ = ผลของคะแนนที่ทำการประเมิน

N = จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

(Findings and Results)

จากการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 1)

เพศ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แล้วเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 54.4 เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 45.6

สัญชาติ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทยคิดเป็นร้อยละ 79.8 และสัญชาติต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 20.2

อายุ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 21-25 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7 อายุ 15-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.8 และอันดับสุดท้าย มีอายุ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.8

ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาคือ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.3 และอันดับสุดท้ายคือ สูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 8.8

อาชีพ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเป็นนิสิตนักศึกษาและนักเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาเป็นอาชีพอื่น ๆ คือ ค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 24.6 อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 11.4 อาชีพ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 5.3 เท่ากันและสุดท้ายมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 4.4

รายได้ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.6 รองลงมาคือ มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.9 มีรายได้

ระหว่าง 10,001-15,000 คิดเป็นร้อยละ 21.1 และมีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 คิดเป็นร้อยละ 17.5 และอันดับสุดท้าย คือ มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.9

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)n=114	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	62	54.4
หญิง	52	45.6
2. สัญชาติ		
ไทย	91	79.8
ต่างประเทศ	23	20.2
3. อายุ		
15-20 ปี	18	15.8
21-25 ปี	67	58.8
26-30 ปี	19	16.7
30 ปีขึ้นไป	10	8.8
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	26.3
ปริญญาตรี	74	64.9
สูงกว่าปริญญาตรี	10	8.8
5. อาชีพ		
นักเรียน/นิสิตนักศึกษา	56	49.1
พนักงานเอกชน	6	5.3
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	6	5.3
เกษตรกร	13	11.4
รับจ้าง	5	4.4
อื่น ๆ	28	24.6
6. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	25	21.9
5,001-10,000 บาท	28	24.6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)n=114	ร้อยละ
10,001-15,000 บาท	24	21.1
15,001-20,000 บาท	20	17.5
20,000 บาท ขึ้นไป	17	14.9
7. เดินทางมาจาก		
ต่างจังหวัด	72	63.2
ภายในจังหวัด	17	14.9
ต่างประเทศ	16	14.0
อื่น ๆ	9	7.9
8. ท่านเคยใช้บริการโฮมสเตย์ในสถานที่อื่นมาก่อนหรือไม่		
ไม่เคย	94	82.5
เคย	20	17.5
9. โฮมสเตย์ที่เลือกพัก		
บ้านคลองเรือ	85	74.6
บ้านตอตั้ง	29	24.5
10. เหตุผลของการเลือกโฮมสเตย์ ณ แห่งนี้		
มีค่าใช้จ่ายราคาถูก	15	3.2
มีรายการตรงกับความต้องการ	41	36.0
อยากศึกษาวัฒนธรรม	23	20.2
เรียนรู้วิถีชีวิต	16	14.0
ไม่ไกลจากกรุงเทพ ฯ	1	0.9
บริษัทนำเที่ยวบรรจุในรายการ	18	15.8
อื่น ๆ	-	-
11. จำนวนผู้มาเที่ยว		
1-5 คน	61	53.5
6-10 คน	32	28.1
11-15 คน	15	13.2
16-20 คน	5	4.4

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)n=114	ร้อยละ
20 คนขึ้นไป	1	0.9
12.วัตถุประสงค์ของการเดินทางมายังหมู่บ้านแห่งนี้		
พักผ่อน	30	26.3
ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น	31	27.2
ศึกษาวัฒนธรรมหรือธรรมชาติของท้องถิ่น	28	24.6
ท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของท้องถิ่น	10	8.8
ประชุม อบรม สัมมนา	10	1.8
เป็นทางผ่าน	2	1.8
โปรแกรมซึ่งบริษัทนำเที่ยวจัดให้	11	9.6
อื่น ๆ	-	-
13 ระยะเวลาของการ(เยี่ยมชม) สถานที่แห่งนี้		
1 ชั่วโมงหรือน้อยกว่า	-	-
1-3 ชั่วโมง	2	1.8
4-6 ชั่วโมง	3	2.6
1 วัน 1 คืน	12	10.5
เฉพาะค้างคืน	5	4.4
มากกว่า 1 วัน 1 คืน	92	80.7
14. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับไฮมเสดย์จากแหล่งใด		
ป้ายโฆษณา	5	4.4
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	15	13.2
หนังสือพิมพ์	-	-
นิตยสาร	2	1.8
Internet	33	28.9
บริษัทนำเที่ยว	30	26.3
เพื่อนคนรู้จัก	28	24.6
อื่น ๆ	1	0.9

ลักษณะการเดินทางมาเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางมาจากต่างจังหวัดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมาคือ เดินทางมาจากภายในจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 14.9 มาจากต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 14.0 และสุดท้ายอื่น ๆ มาจากอำเภอใกล้เคียง คิดเป็นร้อยละ 7.9

การใช้บริการโฮมสเตย์ นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยใช้บริการโฮมสเตย์ในสถานที่อื่นคิดเป็นร้อยละ 82.5 และนักท่องเที่ยวที่เคยใช้บริการสถานที่อื่นคิดเป็นร้อยละ 17.5

โฮมสเตย์ที่นักท่องเที่ยวเลือกพัก มีนักท่องเที่ยวเลือกพักโฮมสเตย์บ้านคลองเรือคิดเป็นร้อยละ 74.6 และโฮมสเตย์บ้านต๋องต๋องคิดเป็นร้อยละ 24.5

เหตุผลของการเลือกพักโฮมสเตย์แห่งนี้ นักท่องเที่ยวมีเหตุผลของการเลือกโฮมสเตย์ที่มีรายการตรงกับความต้องการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาคือ อยากศึกษาวัฒนธรรมคิดเป็นร้อยละ 20.2 บริษัทนำเที่ยวบรรจุในรายการคิดเป็นร้อยละ 15.8 เรียนรู้วิถีชีวิตคิดเป็นร้อยละ 14 มีค่าใช้จ่ายราคาถูกคิดเป็นร้อยละ 13.2 และอันดับสุดท้ายไม่ไกลจากกรุงเทพฯ คิดเป็นร้อยละ 0.9

จำนวนผู้มาเที่ยวในกลุ่มของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในแต่ละกลุ่มมีจำนวนผู้ร่วมเดินทาง 1-5 คน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาคือ 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 มีจำนวนระหว่าง 11-15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 มีจำนวน มีจำนวนระหว่าง 16-20 คิดเป็นร้อยละ 4.4 และอันดับสุดท้ายคือ มากกว่า 20 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.9

วัตถุประสงค์ของการเดินทางมายังหมู่บ้านแห่งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมายังหมู่บ้านแห่งนี้เพื่อต้องการพักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.3 รองลงมาคือ เพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 27.2 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมหรือธรรมชาติของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 24.6 เป็นโปรแกรมซึ่งทางบริษัทนำเที่ยวจัดให้ คิดเป็นร้อยละ 9.6 เพื่อท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 8.8 และสุดท้ายประชุมอบรม สัมมนา และเป็นทางผ่าน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ระยะเวลาของการเยี่ยมชมสถานที่แห่งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเยี่ยมชมสถานที่แห่งนี้ มากกว่า 1 วัน 1 คืนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7 รองลงมาคือ 1 วัน 1 คืน คิดเป็นร้อยละ 10.5 เฉพาะค้างคืน คิดเป็นร้อยละ 4.4 ใช้เวลา 4-6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 2.6 และใช้เวลา 1-3 ชั่วโมงน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.8

สื่อที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโฮมสเตย์อำเภอพะโต๊ะแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลเกี่ยวกับโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมาคือ บริษัทนำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 26.3 จากเพื่อนและคนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 24.6 การ

ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และอันดับสุดท้ายคือจากป้ายโฆษณา คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร โดยพิจารณาความต้องการในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับความต้องการมากที่สุดถึงระดับความไม่ต้องการ มีผลการศึกษาดังนี้

1. ความต้องการโดยรวมของนักท่องเที่ยวในการจัดโฮมสเตย์

ความต้องการโดยรวมของนักท่องเที่ยวในการจัดโฮมสเตย์ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้าน ความปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมามีความต้องการในระดับมาก คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.94 ด้านเกณฑ์การคัดเลือกที่พัก มีค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านที่พักมีค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคิดเป็น 3.48 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ความต้องการโดยรวมของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพรในแต่ละด้าน

ความต้องการของนักท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
1.เกณฑ์ในการคัดเลือกโฮมสเตย์	3.91	มาก
2.ความต้องการด้านที่พัก	3.82	มาก
3.ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	3.48	มาก
4.ความต้องการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.94	มาก
5.ความต้องการด้านสภาพแวดล้อม	3.74	มาก
6.ความต้องการด้านความปลอดภัย	4.30	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.87	มาก

2. ความต้องการของนักท่องเที่ยวในการจัดโฮมสเตย์ในแต่ละด้าน (ตารางที่3)

เกณฑ์ในการเลือกโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีเกณฑ์ในการเลือกโฮมสเตย์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมาคือมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง มีค่าเฉลี่ย 3.96 ที่พักสะอาด สบาย น่าอยู่ มีค่าเฉลี่ย 3.92 เส้นทางคมนาคมที่สะดวก(ไม่ลำบาก) มีค่าเฉลี่ย 3.90 ค่าใช้จ่ายไม่แพง มีค่าเฉลี่ย 3.89 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ย 3.89 ระยะเวลาในการเดินทาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89 มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.88ตามลำดับ ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.80

ความต้องการของนักท่องเที่ยวกับการจัดโฮมสเตย์ด้านที่พักอาศัย นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการต้อนรับที่เต็มใจ และมีความเป็นมิตรมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.13 รองลงมาความเป็นกันเอง มีค่าเฉลี่ย 4.06 การสื่อสารที่เข้าใจ ระหว่างเจ้าของบ้านกับแขก มีค่าเฉลี่ย 4.02 มีป้ายชื่อหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.91 ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาด ห้องพัก ห้องนอนที่สะอาดเป็นการส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 3.88 เตียงนอนที่สบาย มีค่าเฉลี่ย 3.53 ตามลำดับ ส่วนมีที่จอดรถ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.25

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้าน ผู้ประสานงานซึ่งรู้ข้อมูลเป็นอย่างดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมาอุปกรณ์ช่วยเหลือเรื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.01 เส้นทางคมนาคมที่สะดวก (ไม่ลำบาก) มีค่าเฉลี่ย 3.94 จัดทำอาหารตามแบบชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 3.92 บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มีค่าเฉลี่ย 3.89 แผนที่การเดินทาง มีค่าเฉลี่ย 3.88 ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก มีค่าเฉลี่ย 3.72 มีการนำเสนองานศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.65 และ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การติดตั้งอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 3.61ตามลำดับ สิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความจำเป็นในระดับน้อยที่สุดได้แก่ สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา มีค่าเฉลี่ย 2.52 ไปรษณีย์ มีค่าเฉลี่ย 2.47 ตามลำดับส่วนการบริการเสริมความงาม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 2.16

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการ ได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมาคือ มีการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.05 ต้องการเรียนรู้วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เรียนรู้การประกอบอาชีพ ตามวิถีที่เป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ย 4.04 มีการนำไปร่วมงานประเพณีของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.01 มีโอกาสดูกิจกรรมในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.92และการจัด

กิจกรรมประเพณี ความเชื่อของครอบครัวท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.86 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวต้องการน้อยที่สุด คือ ทางเดินป่า มีค่าเฉลี่ย 3.37

ด้านสภาพแวดล้อม นักท่องเที่ยวต้องการให้มีสภาพแวดล้อมที่มี ระบบกำจัดขยะมูลฝอยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.27 รองลงมาคือระบบกำจัดของเสียและน้ำเสีย ค่าเฉลี่ย 4.22 ตามลำดับ สิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความจำเป็นในระดับมาก ได้แก่ ทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติของชนบท มีค่าเฉลี่ย 3.98 ความเป็นธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.95 อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.81 มีลานกิจกรรม มีระบบแสงสว่าง มีค่าเฉลี่ย 3.57 และมีระบบน้ำใช้ มีค่าเฉลี่ย 3.38 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวต้องการระดับน้อยที่สุด คือ ร้วและกำแพง มีค่าเฉลี่ย 3.17

ด้านความปลอดภัย นักท่องเที่ยวต้องการให้มีความปลอดภัยในด้าน ความเชื่อศรัทธาการไม่หลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมาความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย มีค่าเฉลี่ย 4.34 ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ มีค่าเฉลี่ย 4.31 ความปลอดภัยจากพืชและสัตว์ในแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากการหลงทาง มีค่าเฉลี่ย 4.29 และการจัดการสถานที่พยาบาลฉุกเฉินและศูนย์ส่งต่อโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวมีความต้องการความปลอดภัยจากธรรมชาติน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.19

ตารางที่ 3 ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ อำเภอพะโต๊ะ ในแต่ละด้านและรายชื่อ

เกณฑ์การคัดเลือก	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่จำเป็น		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
2.1 ท่านมีเกณฑ์ในการคัดเลือกโฮมสเตย์อย่างไร														
1.ที่พักที่สะอาด สบาย น่าอยู่	8	7.0	91	79.8	13	11.4	2	1.8	-	-	3.92	.50	มาก	
2.สิ่งอำนวยความสะดวก	3	2.6	21	18.4	1	.9	1	.9	-	-	3.80	.54	มาก	
3.ค่าใช้จ่ายไม่แพง	9	7.9	86	74.8	18	15.8	-	-	1	.9	3.89	.55	มาก	
4.มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	10	8.8	85	74.6	15	13.0	3	2.6	1	.9	3.88	.63	มาก	
5.มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย	15	13.2	83	72.8	14	12.3	1	.9	1	.9	3.96	.61	มาก	
6.มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	9	7.9	93	81.6	7	6.1	1	.9	1	.9	3.89	.80	มาก	
7.ระยะเวลาในการเดินทาง	6	5.3	90	78.9	17	14.9	1	.9	1	.9	3.89	.48	มาก	
8.เส้นทางคมนาคมที่สะดวก	8	7.0	91	79.8	11	9.6	4	3.5	-	-	3.90	.55	มาก	
9.ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	14	12.3	89	78.1	10	8.8	1	.9	-	-	4.02	.50	มาก	
10.อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ 3(ต่อ)

เกณฑ์การคัดเลือก	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่จำเป็น		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความ ต้องการ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
2.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์													
ด้านที่พักอาศัย													
1. ได้รับการต้อนรับที่เต็มใจ และมีความเป็นมิตร	18	15.8	93	81.6	3	2.6	-	-	-	-	4.13	.41	มาก
2. การสื่อสารที่เข้าใจ ระหว่างเจ้าของบ้าน กับแขก ความเชื่อเพื่อ	16	14.0	85	74.6	12	10.5	1	.9	-	-	4.02	.53	มาก
3. ป้ายชื่อหมู่บ้าน	10	8.8	91	79.8	9	7.9	1	.9	3	-	3.91	.66	มาก
4. ความเป็นกันเอง	16	73.9	89	77.4	9	7.8	-	-	-	-	4.06	.47	มาก
5. เตียงนอน	13	11.4	56	49.1	27	23.7	14	12.3	4	3.5	3.53	.97	มาก
6. ห้องอาบน้ำแลห้องส้วมที่สะอาด ห้องพัก(ห้องนอน) ที่สะอาด เป็นการส่วนตัว	14	.9	78	3.5	16	14.2	4	69.0	1	12.4	3.88	.69	มาก
7. ราคาประหยัด	8	7.0	71	62.3	34	29.8	1	.9	-	-	3.75	.59	มาก
8. มีที่จอดรถ	2	1.8	38	33.3	63	55.3	8	7.0	3	2.6	3.25	.72	มาก
9. อื่น ๆ													
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ													
10. เส้นทางคมนาคมที่สะดวก	12	10.5	90	78.9	6	5.3	5	4.4	1	.9	3.94	.64	มาก
11. จัดทำอาหารตามแบบชีวิตประจำวัน	5	12.3	95	83.3	14	4.4	-	-	-	-	3.92	.40	มาก
12. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การติดตั้ง อินเตอร์เน็ต โทรศัทพ์สาธารณะ	5	4.4	66	57.9	39	34.2	1	.9	3	2.6	3.61	.71	มาก
13. มีการนำเสนอทางศิลปวัฒนธรรม เช่น เครื่องนุ่งห่มที่มีรูปแบบตามธรรมเนียมประเพณี ของท้องถิ่นมรดกพื้นบ้าน และการถ่ายทอดรูปแบบต่าง ๆ	9	7.9	57	50.0	47	41.2	1	.9	-	-	3.65	.64	มาก

ตารางที่ 3(ต่อ)

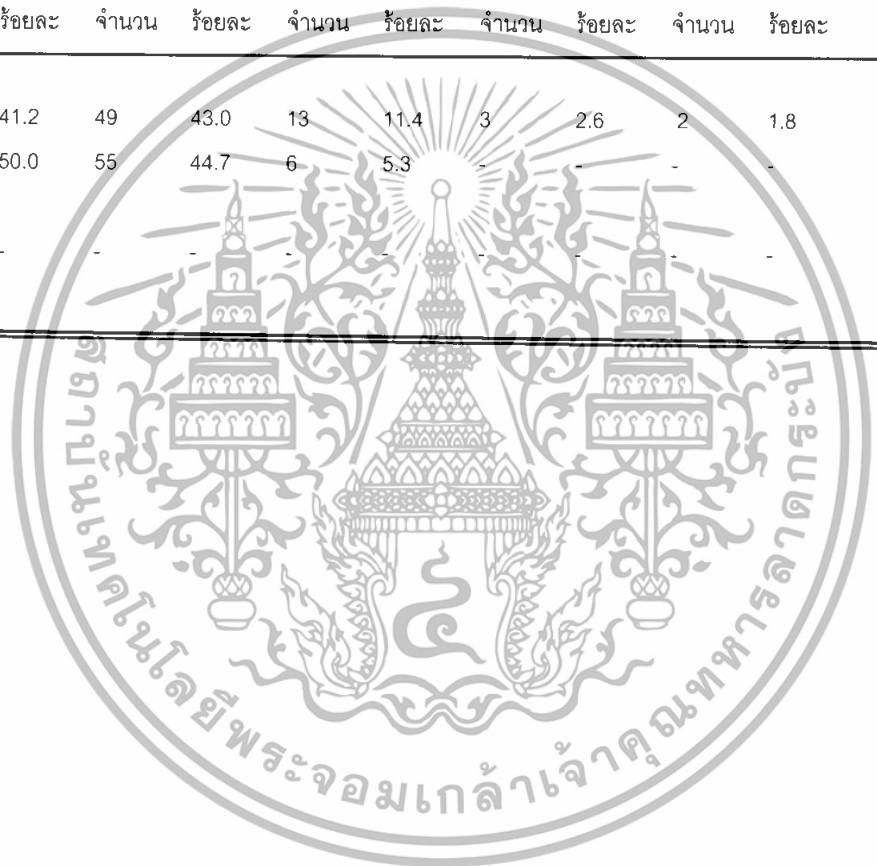
เกณฑ์การคัดเลือก		มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่จำเป็น		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
14. อุปกรณ์ช่วยเรื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ชูชีพ	16	14.0	84	73.7	13	11.4	1	.9	-	-	4.01	.54	มาก	
15. แผนที่การเดินทาง	11	9.6	81	76.3	11	9.6	1	.9	4	3.5	3.88	.73	มาก	
16. สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา	2	1.8	37	32.5	16	14.0	22	19.3	37	32.5	2.52	1.29	น้อยที่สุด	
17. ไปรษณีย์	1	.9	35	30.7	19	16.7	21	18.4	38	33.3	2.47	1.26	น้อยที่สุด	
18. การบริการเสริมความงาม	3	2.6	24	21.1	15	13.2	18	15.8	54	47.4	2.16	1.29	น้อยที่สุด	
19. ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	7	6.1	81	71.1	18	15.8	3	2.6	5	4.4	3.72	.80	มาก	
20. บริการนำเที่ยวและมีคัคเทศก์	10	8.8	84	73.7	18	.9	1	.9	1	.9	3.89	.59	มาก	
21. ผู้ประสานงานซึ่งรู้ข้อมูลเป็นอย่างดี	20	17.5	84	73.7	5	4.4	3	2.6	2	1.8	4.03	.70	มาก	
22. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว														
23. ต้องการเรียนรู้วิถีชีวิต ความเป็นอยู่	14	12.3	91	79.8	8	7.0	1	.9	-	-	4.04	.48	มาก	
24. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน	13	11.4	92	80.7	9	7.9	-	-	-	-	4.04	.50	มาก	
25. ต้องการได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่	21	18.4	81	73.7	9	7.9	-	-	-	-	4.11	.50	มาก	
26. มีการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น	15	13.2	91	79.8	7	6.1	1	.9	-	-	4.05	.48	มาก	
27. มีการนำไปร่วมงานประเพณีของท้องถิ่น	14	12.3	88	77.2	11	9.6	1	.9	-	-	4.01	.51	มาก	
28. มีโอกาสดูกิจกรรมในครอบครัว	12	10.5	88	77.2	9	7.9	3	2.6	2	1.8	3.92	.67	มาก	
29. เรียนรู้การประกอบอาชีพ ความเชื่อของครอบครัว	11	9.6	96	84.2	7	61.1	-	-	-	-	4.04	.40	มาก	
30. การจัดกิจกรรมประเพณี ความเชื่อของ ครอบครัวท้องถิ่น	8	7.0	81	76.3	15	13.2	3	2.6	1	.9	3.86	.61	มาก	

ตารางที่ 3(ต่อ)

เกณฑ์การคัดเลือก	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่จำเป็น		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
31. ทางเดินป่า	7	6.1	68	59.6	18	15.8	2	1.8	19	16.7	3.37	1.18	น้อย
32. อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ด้านสภาพแวดล้อม													
33. เป็นธรรมชาติ	11	9.6	88	77.2	14	12.5	-	-	1	.9	3.95	.55	มาก
34. อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว	10	8.8	79	69.3	25	21.9	-	-	-	-	3.87	.54	มาก
35. มีสวนหย่อม	2	1.8	60	52.6	44	38.6	7	6.1	1	.9	3.48	.68	มาก
36. ลานกิจกรรม	2	1.8	63	55.3	47	41.2	2	1.8	-	-	3.57	.56	มาก
37. มีระบบแสงสว่าง	5	4.4	63	55.3	41	36.0	2	1.8	3	2.6	3.57	.73	มาก
38. มีระบบน้ำใช้	12	10.5	81	71.1	18	15.8	3	2.6	-	-	3.38	.60	น้อย
39. ทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติของชนบท	18	15.8	76	66.7	20	17.5	-	-	-	-	3.98	.58	มาก
40. ระบบกำจัดของเสียและน้ำเสีย	39	34.2	63	55.3	11	9.6	-	-	1	.9	4.22	.69	มากที่สุด
41. ระบบกำจัดขยะมูลฝอย	44	38.9	60	53.1	7	6.2	-	-	2	1.8	4.27	.73	มากที่สุด
42. รั้ว กำแพง	13	11.4	42	36.8	24	21.1	21	18.4	14	12.3	3.17	1.22	น้อย
43. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ด้านความปลอดภัย													
44. การจัดสถานที่พยาบาลฉุกเฉินและศูนย์ส่งต่อโรงพยาบาล	44	38.6	59	51.8	7	6.1	2	1.8	2	1.8	4.24	.79	มากที่สุด
45. ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย	51	44.7	56	49.1	4	3.5	1	.9	2	1.8	4.34	.75	มากที่สุด
46. ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ	48	42.1	58	50.9	5	4.4	1	.9	2	1.8	4.31	.75	มากที่สุด
47. ความปลอดภัยจากพืชและสัตว์ในแหล่งท่องเที่ยว	44	38.6	61	53.5	8	7.0	-	-	1	.9	4.29	.67	มากที่สุด
48. ความปลอดภัยจากการหลงทาง	46	40.4	60	52.6	5	4.4	1	.9	2	1.8	4.29	.75	มากที่สุด

ตารางที่ 3(ต่อ)

เกณฑ์การคัดเลือก	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่จำเป็น		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
49. ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ	47	41.2	49	43.0	13	11.4	3	2.6	2	1.8	4.19	.87	มาก	
50. ความซื่อสัตย์การไม่หลอกเอาัดเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว	57	50.0	55	44.7	6	5.3	-	-	-	-	4.45	.60	มากที่สุด	
51. อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์อำเภอพะโต๊ะจังหวัดชุมพร

ในการศึกษาค้างนี้ ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร โดยพิจารณาความพึงพอใจโดยรวม ตั้งแต่ระดับพอใจมากถึงระดับไม่พอใจว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอย่างไร (ตาราง ที่ 4)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดโฮมสเตย์

นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดโฮมสเตย์โดยรวมของอำเภอพะโต๊ะอยู่ในระดับพอใจมากคิดเป็นร้อยละ 78.0 พอใจ คิดเป็นร้อยละ 21.1 ไม่พอใจคิดเป็นร้อยละ 0.9

เมื่อพิจารณาแต่ละสถานที่พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับการจัดโฮมสเตย์ของบ้านคลองเรืออยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 59.6 พอใจคิดเป็นร้อยละ 14.9

ส่วนความพึงพอใจต่อการจัดโฮมสเตย์ของบ้านตอตั้ง พบว่านักท่องเที่ยวพอใจอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 18.4 พอใจคิดเป็นร้อยละ 6.1 ไม่พอใจคิดเป็นร้อยละ 0.9

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	บ้านคลองเรือ		บ้านตอตั้ง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พอใจ	-	-	1	0.9	1	.9
พอใจ	17	14.9	7	6.1	24	21.1
พอใจมาก	68	59.6	21	18.4	89	78

4. ความสนใจของนักท่องเที่ยวในการจัดโฮมสเตย์

การศึกษาค้างนี้ได้ทำการศึกษาลิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความดึงดูดความสนใจของโฮมสเตย์ (ตารางที่ 5)

ความสนใจของนักท่องเที่ยวในการจัดโฮมสเตย์

ลิ่งที่ดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวในการจัดการโฮมสเตย์มากที่สุดคือ สามารถศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ครบถ้วนหลายรูปแบบในที่แห่งเดียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมาความมีไมตรีจิตของเจ้าของบ้าน คิดเป็นร้อยละ 28.1 ความสวยงามของภูมิประเทศรอบข้าง คิดเป็นร้อยละ 19.3 สถานที่พักที่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 4.4 การโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.5 ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ลิ่งอำนวยความสะดวกความปลอดภัย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.6 ค่าใช้จ่ายที่ถูก คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ ส่วนสถานที่ตั้งไม่ไกลจากตัวเมืองเป็นลิ่งดึงดูดความสนใจน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9

ตารางที่ 5 สิ่งที่ต้องการดูความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ

เกณฑ์การเลือก	จำนวน	ร้อยละ
1. มูลรายละเอียดต่างๆครบถ้วน	6	5.3
2. การโฆษณา รูปแบบต่าง ๆ	4	3.5
3. ความสวยงามของภูมิประเทศรอบข้าง	22	19.3
4. สถานที่พักที่สะดวก	5	4.4
5. สิ่งอำนวยความสะดวก	3	2.6
6. ความปลอดภัย	3	2.6
7. ค่าใช้จ่ายที่ถูก	2	1.8
8. สามารถศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ครบถ้วนหลายรูปแบบ	33	28.9
9. สถานที่ตั้งไม่ไกลจากตัวเมือง	1	.9
10. ไม้ตรีจิตของเจ้าของบ้าน	32	28.1
11. อื่น ๆ ระบุ	3	2.6

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

สำหรับข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทางด้านเส้นทางการคมนาคม

นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้มีการจัดการเรื่องของรถประจำทางเนื่องจาก รถประจำทางจะมีวันละไม่กี่เที่ยว จึงทำให้ลำบากในการเดินทางจึงทำให้การเดินทางล่าช้า และส่วนของเส้นทางการเดินทางเข้าหมู่บ้านค่อนข้างลำบาก และเป็นทางคอคเคี้ยวเยอะมากและต้องใช้เวลาที่มากในการเดินทาง

2. ข้อเสนอแนะทางการติดต่อสื่อสาร

นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้มีบุคลากรผู้นำที่มีความเข้าใจและสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติ เพื่อที่สื่อสารกับคนในชุมชนท้องถิ่นได้

3. ข้อเสนอแนะทางการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้มีการจัดการเรื่องของระบบน้ำที่ใช้ในการบริโภค เพราะน้ำที่ใช้ในการบริโภคส่วนใหญ่จะเป็นน้ำบ่อบาดาล นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงไม่กล้าที่จะบริโภค

4. ข้อเสนอแนะทางด้านความเป็นอยู่ของท้องถิ่น

นักท่องเที่ยวอยากให้การจัดโฮมสเตย์ต้องเป็นธรรมชาติและวิถีชีวิตของชาวบ้านให้เรียนรู้อย่างแท้จริง และชาวบ้านในหมู่บ้านควรจะร่วมมือกันรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีให้คงอยู่เหมือนในอดีตให้ดีที่สุด ซึ่งจะเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักอีก

5. ข้อเสนอแนะทางการตลาด

ควรมีคู่มือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างในชุมชนเพิ่มเติมให้กับนักท่องเที่ยวและควรมีป้ายบอกทางแนะนำแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

6. ข้อเสนอแนะทางด้านสภาพแวดล้อม

นักท่องเที่ยวอยากให้มีการอนุรักษ์คงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีความลงตัวของมันดีอยู่แล้ว นักท่องเที่ยวจึงไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก

วิจารณ์ผล

การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

จากผลการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะจังหวัดชุมพรในด้านต่าง ๆ สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการส่วนใหญ่ ได้แก่ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ความซื่อสัตย์การไม่หลอกเอาไรต์เอาเปรียบ และการได้รับการต้อนรับจากเจ้าของบ้าน อย่างเป็นมิตรซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรัตนภรณ์ มหาศรานนท์(2546) ซึ่งผู้วิจัยพบว่า หากนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวและได้รับการต้อนรับด้วยความเป็นมิตร ได้รับความซื่อสัตย์ไม่ถูกเอาไรต์เอาเปรียบ และได้รับความปลอดภัยจากการมาเที่ยวนั้นจะเป็นการสร้างประทับใจและศรัทธาใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยววันนี้อีกแน่นอน

ส่วนสิ่งที่ นักท่องเที่ยวมีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือด้านที่สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในเรื่องของ สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา ไปรษณีย์ และการบริการเสริมความงาม ในกรณีของสถานที่แลกเปลี่ยนเงินตราอาจจะเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเลยไม่ต้องยุ่งยากกับการแลกเงินแต่ในส่วนของนักท่องเที่ยวต่างชาติก็คงจะมีการเตรียมตัวในการท่องเที่ยวอยู่แล้ว ดังนั้นความต้องการในด้านสถานที่แลกเปลี่ยนเงินตราจึงไม่มีความจำเป็นมากสำหรับนักท่องเที่ยว กรณีของไปรษณีย์ และ การบริการเสริมความงาม โดยส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวมีวัตถุประสงค์ก็เพื่อมาพักผ่อนศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นและ ศึกษาวัฒนธรรมหรือธรรมชาติของท้องถิ่น จึงไม่ได้ให้ความสำคัญและให้ความต้องการในเรื่องนี้มากเท่าที่ควร

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สัญชาติไทย อายุ 21-25 ปี ส่วนมากมีระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษา มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท เดินทางมาจากต่างจังหวัดและไม่เคยใช้บริการโฮมสเตย์มาก่อน โฮมสเตย์ที่เลือกพักมากที่สุดคือบ้านคลองเรือ เหตุผลของการเลือกพักโฮมสเตย์อำเภอพะโต๊ะเพราะมีรายการตรงกับความต้องการ จำนวนผู้มาเที่ยวต่อกลุ่มประมาณ 1-5 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น ระยะเวลาของการเยี่ยมชมมากกว่า 1 วัน 1 คืน โดยจะทราบข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการในการจัดโฮมสเตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 โดยนักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านคัดเลือกที่พักและด้านที่พักตามลำดับ

ส่วนความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ เมื่อพิจารณาความต้องการในแต่ละด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวเลือกโฮมสเตย์โดยคำนึงถึง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากที่สุด ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกมีความต้องการน้อยที่สุด ด้านที่พักอาศัย สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุดคือ ได้รับการต้อนรับที่เต็มใจ และมีความเป็นมิตร และสิ่งที่นักท่องเที่ยวความต้องการน้อยที่สุดคือ มีที่จอดรถ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุดคือ ผู้ประสานงานซึ่งรู้ข้อมูลเป็นอย่างดี สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการน้อยที่สุดคือ การบริการเสริมความงาม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุด คือ การได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการระดับน้อยที่สุด คือ ทางเดินป่า ด้านสภาพแวดล้อม นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุดคือ ระบบกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการระดับน้อยที่สุด คือ รื้อและกำแพง ด้านความปลอดภัย นักท่องเที่ยวต้องการระดับมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์การไม่หลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการระดับน้อยที่สุดคือ ความปลอดภัยจากธรรมชาติ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ นักท่องเที่ยวมีความพอใจอยู่ในระดับมาก สิ่งที่ดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ สามารถ

ศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ครบถ้วนหลายรูปแบบในที่แห่งเดียว และสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของโฮมสเตย์น้อยที่สุดคือสถานที่ตั้งไม่ไกลจากตัวเมือง

ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้มีการจัดการเรื่องของรถประจำทาง และต้องการที่จะให้มีบุคลากรผู้นำที่มีเข้าใจและสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ควรมีการจัดการเรื่องของระบบน้ำที่ใช้ในการบริโภค มีคู่มือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างในชุมชนเพิ่มเติมให้กับนักท่องเที่ยว มีการอนุรักษ์สิ่งไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด มีวิถีชีวิตของชาวบ้านให้เรียนรู้อย่างแท้จริง และชาวบ้านในหมู่บ้านควรจะร่วมมือกันรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีให้คงอยู่ที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรมีการอำนวยความสะดวกให้บริการในเรื่องของรถประจำทางและรถที่จะเข้าไปยังหมู่บ้านให้มากขึ้น เพราะรถประจำทางมีวันละไม่กี่เที่ยว
2. ควรมีการติดป้ายบอกทางที่เข้าไปยังหมู่บ้านให้มากขึ้นเพื่อความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวเพราะระยะทางค่อนข้างลำบากและซับซ้อน

ข้อเสนอแนะจากการทำงานวิจัย

1. การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของอำเภอพะโต๊ะ เนื่องผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งจะเสียเวลาในเรื่องกลุ่มตัวอย่างเพราะต้องใช้เวลาในการรอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวแต่ละชุดเพราะเราไม่สามารถรู้ได้ว่านักท่องเที่ยวจะมาเมื่อไหร่ช่วงใด ซึ่งผู้ที่จะทำการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวางแผนในเรื่องระยะเวลาในการเก็บข้อมูลให้ละเอียดและรอบคอบให้มากกว่านี้
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป มีหัวข้อที่น่าสนใจ คือ ศึกษาทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อพฤติกรรมรถท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์

บรรณานุกรม

"กรมการปกครอง"2450.(ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:<http://www.amphoe.com/menu>.

กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา.2546.คู่มือการท่องเที่ยวโฮมสเตย์.(ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
: <http://www.homestay thailand.ory>.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2543. คู่มือแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวใน
พื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.).
กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

_____ .2544.แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ.กรุงเทพฯ:บริษัทอัลซ่าจำกัด.
เกรียงไกร ลูติจำเริญพร.2545.บ้านพักแรม HOME STAY : CHAMBRE D'HOTE.จุลสารการ
ท่องเที่ยว.21(3) : 5.

ฐวิทย์ ศิริเวชกุล. 2544.Community Based Tourism and Homestay.จุลสารการท่องเที่ยว
20(2) : 52-56.แปลจาก Petersen, Erik Holm.

ดุษฎี ชุมสาย, ม.ล. และณิพนัน พรหมโยธี.2527. ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว.กรุงเทพฯ:
บริษัทไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

นักรบ ระวีการณ และคณะ. (ม.ป.ป.) ความหมายและความเป็นมาของโฮมสเตย์
คุณลักษณะที่พึงสัมพันธ์วัฒนธรรมชนบท. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ.

นิคม จารุมณี.2536.การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.กรุงเทพฯ.

เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ.2538.งานวิจัยเรื่องพฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายในประเทศ
ของนักท่องเที่ยว. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.นครปฐม.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.2548.เข้าถึงได้จาก.<http://th.wikipedia.org/wiki>.

มานิตย์ โมที.2550.เข้าถึงได้จาก:<http://www.klongrua.com>.

รัตนภรณ์ มหาศรานนท์. 2546. ความต้องการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
กรุงเทพฯ.

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ (ม.ป.ป.) เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
(Ecotourism) และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism). กรุงเทพฯ
สำนักงานการท่องเที่ยว.

วนิดา บำรุงกิจ.2542.การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์:บนทางเลือกระหว่างการตลาดกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วินิจ วีรยางกุล.2532.งานวิจัยเรื่องการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศกลวรรณ พาเรือง.2540.องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนากาาร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา พรประสิทธิ์.2541.การรับรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.เชียงใหม่.

องค์การการท่องเที่ยวโลก.255.(ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <http://www.nectec.or.th/courseware/siamculture/travel/knowledge/travel04.html>

อรพิมพ์.2542.โฮมสเตย์ฟาร์มสเตย์:ธุรกิจบริการจากเจ้าบ้านที่ดี. จุลสารการท่องเที่ยว 18(1): 30-44.

“โฮมสเตย์มาตรฐานไทย” 2547. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <http://www.homestaythai.org>.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดโฮมสเตย์ของ อำเภอพะโต๊ะ
จังหวัดชุมพร

คำอธิบาย

ข้อมูลในแบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดตามความเป็นจริง

1.1 เพศ

1.( ) ชาย

2.( ) หญิง

1.2 สัญชาติของผู้ให้ข้อมูล

1.( ) ไทย

2.( ) อื่นๆ

1.3 อายุ

1.( ) 15-20 ปี

2.( ) 21-25 ปี

3.( ) 25-30 ปี

4.( ) 30 ปีขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

1.( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.( ) ปริญญาตรี

3.( ) สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 อาชีพ

1.( ) นักเรียน/นิสิตนักศึกษา

2.( ) พนักงานเอกชน

3.( ) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

- 4.( ) เกษตรกร
- 5.( ) รับจ้าง
- 6.( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.6 รายได้

- 1.( ) ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 2.( ) 5,001- 10,000 บาท
- 3.( ) 10,001-15,000 บาท
- 4.( ) 15,001-20,000 บาท
- 5.( ) 20,000 บาทขึ้นไป

1.7 เดินทางมาจาก

- 1.( ) ต่างจังหวัด
- 2.( ) ภายในจังหวัด
- 3.( ) ต่างประเทศ.....
- 4.( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.8 ท่านเคยใช้บริการโฮมสเตย์ในสถานที่อื่นมาก่อนหรือไม่

- 1.( ) ไม่เคย
- 2.( ) เคย

1.9 โฮมสเตย์ที่เลือกพัก

- 1.( ) บ้านปากทรง
- 2.( ) บ้านตอตั้ง

1.10 เหตุผลของการเลือกโฮมสเตย์ ณ ที่แห่งนี้

- 3.( ) ค่าใช้จ่ายราคาถูก
- 4.( ) มีรายการตรงกับความต้องการ
- 5.( ) อยากศึกษาวัฒนธรรม
- 6.( ) เรียนรู้วิถีชีวิต
- 7.( ) ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร
- 8.( ) บริษัทนำเที่ยวบรรจุในรายการ
- 9.( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.11 จำนวนผู้มาเที่ยว

- 1.( ) 1-5 คน
- 2.( ) 6-10 คน

- 3.( ) 11-15 คน
- 4.( ) 16-20 คน
- 5.( ) 20 คนขึ้นไป

1.12 วัตถุประสงค์ของการเดินทางมายังหมู่บ้านแห่งนี้

- 1.( ) พักผ่อน
- 2.( ) ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น
- 3.( ) ศึกษาวัฒนธรรมหรือธรรมชาติของท้องถิ่น
- 4.( ) ท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของท้องถิ่น
- 5.( ) ประชุม อบรม สัมมนา
- 6.( ) เป็นทางผ่าน
- 7.( ) โปรแกรมซึ่งบริษัทนำเที่ยวจัดให้
- 8.( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.13 ระยะเวลาของการ(เยี่ยมชม) สถานที่แห่งนี้

- 1.( ) 1 ชั่วโมงหรือน้อยกว่า
- 2.( ) 1-3 ชั่วโมง
- 3.( ) 4-6 ชั่วโมง
- 4.( ) 1 วัน 1 คืน
- 5.( ) เฉพาะค้างคืน
- 6.( ) มากกว่า 1 วัน 1 คืน (โปรดระบุ).....

1.14 ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับโฮมสเตย์จากแหล่งใด

- 1.( ) ป้ายโฆษณา
- 2.( ) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 3.( ) หนังสือพิมพ์
- 4.( ) นิตยสาร
- 5.( ) Internet
- 6.( ) บริษัทนำเที่ยว
- 7.( ) เพื่อน คนรู้จัก
- 8.( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

**ตอนที่ 2 ความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์อำเภอพะโต๊ะ จังหวัด
ชุมพร**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องให้ตรงกับความต้องการ

5=ต้องการมากที่สุด, 4= ต้องการมาก,3=ต้องการน้อย,2=ต้องการน้อยที่สุด,1=ไม่ต้องการ

2.1 ท่านมีเกณฑ์ในการเลือกโฮมสเตย์อย่างไร

	เกณฑ์การคัดเลือก	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1	ที่พักสะอาด สบาย น่าอยู่					
2	สิ่งอำนวยความสะดวก					
3	ค่าใช้จ่ายไม่แพง					
4	มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยว จุดเริ่มต้น ยานพาหนะ					
5	มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง					
6	มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย					
7	ระยะเวลาในการเดินทาง					
8	เส้นทางคมนาคมที่สะดวก (ไม่ลำบาก)					
9	ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
10	อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

2.2 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับการจัดโฮมสเตย์

	ประเด็น	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	ด้านที่พักอาศัย					
1	ได้รับการต้อนรับที่เต็มใจ และมีความเป็นมิตร					
2	การสื่อสารที่เข้าใจ ระหว่างเจ้าของบ้านกับแขก ความเอื้อเฟื้อ					
3	ป้ายชื่อหมู่บ้าน					
4	ความเป็นกันเอง					
5	เตียงนอนที่สบาย					
6	ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาด					

	ประเด็น	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	ห้องพัก (ห้องนอน) ที่สะอาด เป็น การส่วนตัว					
7	ราคาประหยัด					
8	มีที่จอดรถ					
9	อื่น ๆ โปรดระบุ.....					
	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ					
10	เส้นทางคมนาคมที่สะดวก (ไม่ลำบาก)					
11	จัดทำอาหารตามแบบชีวิตประจำวัน					
12	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การติดตั้ง อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สาธารณะ					
13	มีการนำเสนอทางศิลปวัฒนธรรม เช่น เครื่องนุ่งห่มที่มีรูปแบบตามธรรมเนียมประเพณี ของท้องถิ่นมรดกพื้นบ้าน และการถ่ายทอด รูปแบบต่าง ๆ					
14	อุปกรณ์ช่วยเรื่องอำนวยความสะดวกภัยต่าง ๆ เช่น ชูชีพ					
15	แผนที่การเดินทาง					
16	สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา					
17	ไปรษณีย์					
18	การบริการเสริมความงาม					
19	ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก					
20	บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์					
21	ผู้ประสานงานซึ่งรู้ข้อมูลเป็นอย่างดี					
22	อื่น ๆ โปรดระบุ.....					
	ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว					
23	ต้องการเรียนรู้วิถีชีวิต ความเป็นอยู่					
24	แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน					
25	ต้องการได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่					
26	มีการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น					

	ประเด็น	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
27	มีการนำไปร่วมงานประเพณีของท้องถิ่น					
28	มีโอกาสดูกิจกรรมในครอบครัว(เช่น การทำฟาร์ม)					
29	เรียนรู้การประกอบอาชีพ ตามวิถีที่เป็นอยู่					
30	การจัดกิจกรรมประเพณี ความเชื่อของครอบครัว ท้องถิ่น					
31	ทางเดินป่า					
32	อื่นๆ โปรดระบุ.....					
	ด้านสภาพแวดล้อม					
33	เป็นธรรมชาติ					
34	อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว					
35	มีสวนหย่อม					
36	ลานกิจกรรม					
37	มีระบบแสงสว่าง					
38	มีระบบน้ำใช้					
39	ทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติของชนบท					
40	ระบบกำจัดของเสียและน้ำเสีย					
41	ระบบกำจัดขยะมูลฝอย					
42	รั้ว กำแพง					
43	อื่นๆ โปรดระบุ.....					
	ด้านความปลอดภัย					
44	การจัดสถานที่พยาบาลฉุกเฉินและศูนย์ส่งต่อ โรงพยาบาล					
45	ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย					
46	ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ					
47	ความปลอดภัยจากพืชและสัตว์ในแหล่งท่องเที่ยว					
48	ความปลอดภัยจากการหลงทาง					
49	ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ					
50	ความเชื่อสัตว์การไม่หลอกลวงเอาเปรียบ					

	นักท่องเที่ยว					
51	อื่นๆ โปรดระบุ.....					

2.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการจัดโฮมสเตย์ของสถานที่แห่งนี้

- .....1 ไม่พอใจ
- .....2 พอใจ
- .....3 พอใจมาก

2.4 ท่านคิดว่า สิ่งที่ตั้งใจดูความสนใจของโฮมสเตย์คือข้อใด

(อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- .....1 ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วน
- .....2 การโฆษณา รูปแบบต่าง ๆ
- .....3 ความสวยงามของภูมิประเทศรอบข้าง
- .....4 สถานที่พักที่สะดวก
- .....5 สิ่งอำนวยความสะดวก
- .....6 ความปลอดภัย
- .....7 ค่าใช้จ่ายที่ถูก
- .....8 สามารถศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ครบถ้วนหลายรูปแบบในที่
แห่งเดียว
- .....9 สถานที่ตั้งไม่ไกลจากตัวเมือง
- .....10 ไม้ตรีจิตของเจ้าของบ้าน
- .....11 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่3 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

ท่านคิดว่าโฮมสเตย์แห่งนี้ควรมีการปรับปรุงอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

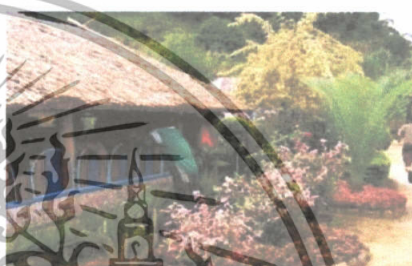
.....

.....

.....

ภาพบรรยากาศบ้านคลองเรือ

ภาพบรรยากาศที่หมู่บ้าน

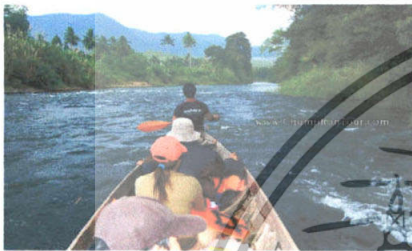
ภาพเทศกาลล่องแพพะโต๊ะ

ล่องแพไม้ไผ่

น้ำตก

ล่องเรือหางยาว ต้นน้ำพะโต๊ะ

ธรรมชาติสองข้างทาง กิจกรรมล่องแพพะ

การทำแผ่นยาง

หุงข้าวกระบอกไม้ไผ่

หุงข้าวด้วยกระบอกไม้ไผ่

เมล็ดกาแฟ

ดอกบัวผุด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุกัญญาวดี ชุมจันทร์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพิทยาคม พ.ศ. 2540-2542 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ-วิชาชีพชั้นสูง (เทคโนโลยีอุตสาหกรรมประมง) วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ พ.ศ. 2543 - 2547 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2548-2550
ทุนการศึกษา ที่อยู่ปัจจุบัน	ทุนลดค่านายกิต 10% 80 หมู่ 2 ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง 39170

